

OEROUDE EN
SPRINGLEVEND

Eeuwenoud cultuurlandschap

KLIM
NAAR BOVEN

In de Nieberter molen

ONTDEK
HET LAND

Van Abel Tasman

WESTERKWARTIER

53° 10' 04.5" N 6° 23' 44.6" E

DWALEN DOOR VERHALEN

Het Westerkwartier. De geschiedenis gaat hier heel ver terug. Het noorden van de streek is zo karakteristiek dat het uitgeroepen is tot Nationaal Landschap Middag-Humsterland. In de middeleeuwen waren het twee eilanden en de mensen woonden er op wierden. De Lauwerszee lag altijd op de loer. Nu behoort het tot de oudste cultuurlandschappen van Noordwest-Europa. Het verleden ligt hier aan je voeten: authentieke wierdedorpen, romaanse kerken, overblijfselen van kloosters en abdijen en ook nog 'ns goed bewaarde borgen, de kastelen van het Noorden. Meer naar het zuiden toe heeft de streek ook een rijke geschiedenis met veel verhalen. Veel natuur en water. Voor wie er even helemaal uit wil zijn. Een onbekend stukje Nederland, om zelf te ontdekken. Trouwens, over ontdekken gesproken, Abel Tasman kwam hier vandaan. De man die de wereld over voer om een nieuw continent te vinden. Dit is een streek voor lange wandelingen en fietstochten door eindeloze landschappen. Loop over uitgestorven landweggetjes, over paden door velden en langs waterwegen. Het is hier zo heerlijk stil en rustig. Hier kun je nog verdwalen en opeens jezelf terugvinden.

4 Regiokaart

8 Landschap

Oeroud en springlevend

22 Mooie dorpen

Nostalgisch Aduard

26 Borgen

Ervaar de rijke historie van borg Nienoord

30 Erfgoed

Klim naar boven in de Nieberter molen

38 Culinair

Een pareltje verstoppt in Oldehove

42 Water

De eeuwige band met het water

48 Kinderen

Spelen in de natuur op het Curringherveld

58 Musea

Ontdek Abel Tasman

Tips

- > 6 x routes p. 16
- > 6 x overnachten p. 20
- > 4 x erfgoed p. 32
- > 5 x streekproducten p. 36
- > 4 x actief p. 46
- > 5 x winkelen p. 52
- > 5 x kunst en cultuur p. 54

WESTERKWARTIER

IDYLLISCH DORP
NIEHOVE

NIENOORD
LEEK

ABEL TASMAN
LUTJEGAST

COULISSENLANDSCHAP
WESTERKWARTIER

REITDIEP
WESTERKWARTIER

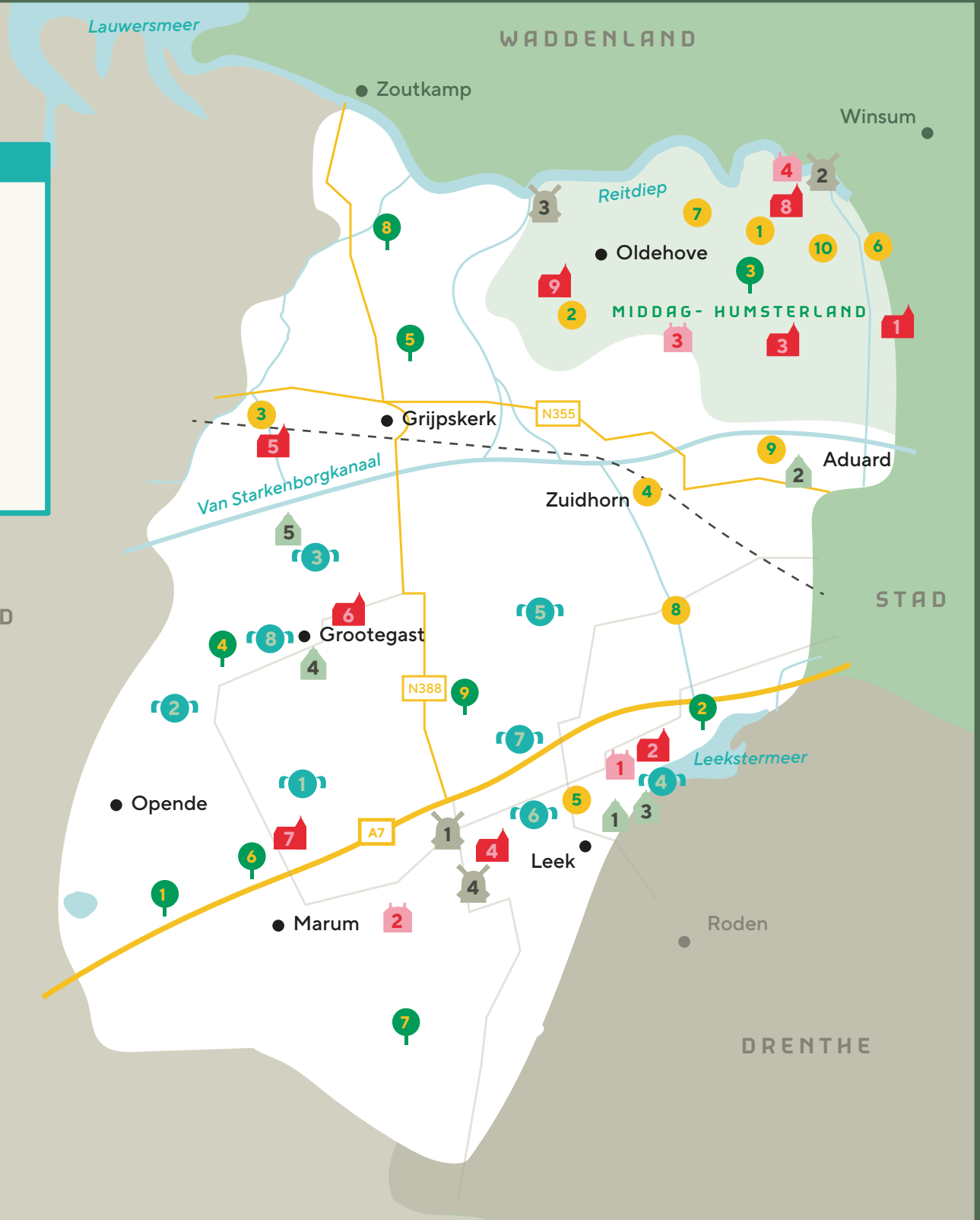

CULTURELE DRIEHOEK
WESTERKWARTIER

Met deze kaart kan jouw ontdekingstocht door Westerkwartier beginnen. Een groot aantal punten komt uitgebreid aan bod in dit magazine, maar ter inspiratie hebben we ook nog een aantal (onontdekte) parels toegevoegd. Combineer ze in een dagtrip en laat je verrassen door de veelzijdigheid van Westerkwartier.

LEGENDA

- Cultureel erfgoed
- Borg
- Kerk
- Natuur
- Museum
- Kinderen
- Mooi dorp

53° 18' 18.2" N 6° 29' 30.2" E

Kerken

1. Oostum
2. Midwolde
3. Fransum
4. Niebert
5. Visvliet
6. Grootegast
7. Noordwijk
8. Ezinge
9. Niehove

Musea

1. Joods schooltje
2. Kloostermuseum
Sint Bernardushof
3. Museum Nienoord
4. Museumplein Grootegast
(De Museumdrukkerij,
Vicory-museum)
5. Abel Tasman Museum

Cultureel Erfgoed

1. Molen Niebert
2. Aduardertzijen
3. Waterwolf
4. Iwema Steenhuis

Borgen

1. Nienoord
2. Coendersborg
3. Piloerseborg
4. Allersmaborg

Mooie dorpen

1. Ezinge
2. Niehove
3. Visvliet
4. Zuidhorn
5. Tolbert
6. Garnwerd
7. Saaksum
8. Enumatil
9. Aduard
10. Feerwerd

Natuur / landschap

1. Trimunt / Jilt Dijkshede
2. Lettelberterpetten
3. Middag-Humsterland
4. Doezemermieden
5. Noorderriet
6. Marumerlage
7. Nanniga's bos / Bolmeer
8. Het Dijkenlandschap
9. Oude Riet

Kinderen

1. Curringherveld
2. Blotevoetenpad
3. Groene dorpsplaats
4. Familiepark Nienoord
5. Kuzemerkooi
6. De Postwagen
7. Struisvogelboerderij
8. Museumplein Grootegast
(LEGiO museum)

OEROU ENSPRING- LEVEND

Het Middag-Humsterland heeft niet voor niets de zeldzame status van Nationaal Landschap. Een van de oudste, permanent bewoonde gebieden dat met z'n reliëf door wierden, dijken en kwelders zelfs internationaal uniek is te noemen. Een plek waar je dit optimaal kunt ervaren is Natuurboerderij Lammerburen. Vooral als de bewoner je blikveld nog groter maakt.

53° 18' 39.9" N 6° 26' 22.6" E

Als je over de kronkelende wegen door het tijdloze landschap rijdt, verval je al snel in superlatieven. De wierdendorpen die nog zo gaaf zijn dat ze zijn aangewezen als beschermd dorpsgezicht, zoals Garnwerd, Ezinge, Oostum en Niehove. De subtiele hoogteverschillen en weidsheid die je gemoed licht en lucht geven.

Waar je de natuur van het Middag-Humsterland goed kunt proeven is op en rond Natuurboerderij Lammerburen. Een schilderachtige plek aan het Reitdiep, schuin tegenover het gemaal de Waterwolf bij Electra.

Je kunt er het hele jaar terecht en het is alsof de tijd hier verdwijnt. Struinend over de dijk die in het voorjaar is begroeid met bloemen krijg je een panoramisch zicht op de Oldehoofstpolder. Het patroon van kwelderkreken en voormalige getijrivieren is nog goed herkenbaar.

Het geluid van tractoren draagt hier kilometers ver. En dan sta je plots bij de prachtig vormgegeven en gesitueerde vogelkijkhut Swaalfke (Gronings voor zwaluw). Deze tijdloze plek is in 1964 al eens vastgelegd door Johan Dijkstra, de oprichter en beroemde schilder van De Ploeg. Het inspireert kunstenaars nog steeds.

Aalscholvers zitten met gespreide vleugels op dukdalven te drogen, gakkende ganzen vliegen over en een rietzanger maakt muziek in het riet. Maar welke? Daar komt Jan Enne Haack (74) van pas. "Dat was vast een rietgors," zegt hij vrolijk.

Jan Enne woont al zijn hele leven op Lammerburen en zijn familie al vier generaties. De ex-akkerbouwer heeft van jongs af aan hart en oog voor de natuur.

**IK HEB HIER
182 VOGELSOORTEN
GEZIEN**

Hij deelt zijn kennis en enthousiasme graag en leidde al duizenden bezoekers rond. Heel soms ook mensen met verrassend schoeisel. "Stevige wandelschoenen of laarzen komen wel van pas," zegt Jan Enne, "beter dan de hoge hakken die sommige bezoekers dragen." Jan Enne en zijn vrouw Tineke zijn ware ambassadeurs van het Middag-Humsterland. Zelfs officieel, is te lezen op een bordje naast de deur van de oude paardenstal. Die werd in 2001 ingericht als informatiecentrum.

Hij wordt nog steeds lyrisch als hij deze omgeving omschrijft. "Je kunt de ontstaansgeschiedenis van dit oude gebied nog duidelijk in het landschap aflezen. Alles wat je hier ziet is gevormd door water. De kronkelende wegen liggen op de voormalige kwelderruggen, langs oude geulen of over oude dijken." Vragen naar het mooiste seizoen is als vragen naar zijn favoriete kind. "Voor mij maakt het niet zoveel uit. In het voorjaar vind ik de verschillende groentinten wel heel mooi en zie je een grotere verscheidenheid aan vogels. Maar elk seizoen biedt veel moois. Deze winter zag ik voor het eerst de middelste zaagbek."

—
De landerijen rond Natuurboerderij Lammerburen zijn het hele jaar toegankelijk. Voor excursies en lezingen zie: - lammerburen.nl

LANDSCHAPPENOM DOORTEDWALEN

Trimunt en Jilt Dijkseide

Trimunt is een bos met jonge inlandse eiken en grove dennen. Hier kun je bosvogels spotten zoals een boomklever, kruisbek of een grote bonte specht. Het gebied heeft veel wandel-, fiets- en ruitersporen. Kom spelen op de speelweide of volg het familie wandelpad dat geschikt is voor kinderwagens en mindervaliden. Vlak bij Trimunt ligt de Jilt Dijkseide, het enige overgebleven heideveld in de regio. Hier vind je pingo's: ronde poelen die uit de laatste ijstijd stammen. Er leven onder andere kikkers, salamanders en watervogels. En met een beetje geluk sta je oog in oog met een Schotse hooglander of een landgeit. Deze dieren helpen namelijk om het gebied open te houden.

TRIMUNT EN JILT
DIJKSEIDE

Lettelberterpetten

De naam Lettelberterpetten verwijst naar petgaten in het gebied. Via een plankenpad kun je letterlijk over de petgaten lopen. Aan het einde van het bos kom je bij de oeverlanden van het Leekstermeer. Hier is een uitkijktoren gebouwd waar je goed vogels kunt spotten. Het gebied is rijk aan eenden en als je geluk hebt spot je zomaar een slobbeend, krakeend of een nonnetje. En wist je dat de otter hier zijn draai ook heeft gevonden? Als je liever het gebied vanaf het water wilt bekijken kan je een kano huren bij het watersportcentrum in Lettelbert en vanuit dit natuurgebied richting het Leekstermeer peddelen. Lees hier meer over op pagina 44.

LETTELBERTERPETTEN

Middag-Humsterland

Middag-Humsterland, tussen Groningen stad en het Lauwersmeer, behoort tot de oudste cultuurlandschappen van West-Europa en heeft niet voor niets de status van Nationaal Landschap gekregen. Hier ervaar je ruimte om je heen en kijk je tot voorbij de horizon. Middag en Humsterland waren ooit (schier)eilanden in de Waddenzee. Deze Waddenzee was toen veel groter en drong nog ver het Groninger land binnen. Tegenwoordig zie je in het landschap nog veel sporen van vroeger, bijvoorbeeld de onregelmatige verkaveling en de woonheuvels (wierden). Nieuwsgierig geworden? Breng dan een bezoek aan het gebied. Fiets, wandel of vaar er rond en voel het landschap. Als je het Museum Wierdenland bezoekt kom je nog meer te weten over het unieke Nationaal Landschap Middag-Humsterland.
- middaghumsterland.info

Doezumermieden

Een wandeling door de Doezumermieden is een avontuur. En niet alleen omdat je zo maar eens een ree tegen kan komen. Zet maar eens een paar stappen op het trilveen. Als je daar op loopt voel je de grond letterlijk onder je voeten trillen. Daarnaast hebben de turfstekers hun sporen in het gebied nagelaten. Het wemelt er van de petgaten, die zijn ontstaan door het afgraven van het veen. De gaten liepen vervolgens vol water. Tussen de petgaten in liggen de voormalige legakkers. Op die stroken land legden de turfstekers het sappige, in water gedrenkte en in hompen gesneden veen te drogen. Dit zijn nu de paden waar je overheen loopt. De meeste routes starten bij de theetuin Blotevoetenhof en variëren in lengte van 2 tot 9 kilometer.

De Noorderriet

De Noorderriet is begin jaren negentig aangelegd om de gasopslag Grijpskerk minder zichtbaar te maken. Rondom de gasopslag wandel of fiets je op prachtig aangelegde paden en over houten bruggetjes. Iets meer avontuur? Trek dan goed schoeisel aan en ga over het laarzenpad

het avontuur tegemoet. Dankzij de natuurlijke manier van beheer vind je hier heel veel soorten planten, zoals de gevlekte orchis. Terwijl je af en toe de buizen, pijpen en lichtmasten van de gasopslaglocatie ziet, loop je door de prachtige natuur. Zo zie je er veel vlinders, libellen, en andere insecten vliegen. Op pad met de kinderen? Bezoek dan het kinderspeeiland. Zoef met de kabelbaan over het water, beklim de uitkijktuifel en geniet van de natuurlijke speelvoorzieningen.

Marumerlage

In het Westerkwartier kun je ook nieuwe natuur vinden. De Marumerlage is hier een goed voorbeeld van. Door het opnieuw aanleggen van het beekdal en het verplaatsen van grond, was er gelegenheid voor het aanleggen van stuwen en vispassages. Hierdoor is een moeras ontstaan wat naast een fantastisch natuurgebied ook een plek voor waterberging is. Tijdens een wandeling zie je kievitenvalken, roepen grutto's hun naam en stijgen graspiepers tot grote hoogte. Er is een wandelroute van vijf kilometer uitgezet die je loodst langs de mooiste plekken. Neem je verrekijker mee en geniet.

Bolmeer en Nanninga's bos

Het Bolmeer is een heel bijzonder meertje. Het is een pingoruïne die in het begin van de negentiende eeuw bij een afgraving tevoorschijn is gekomen. Het Bolmeer heeft een bijzonder verleden. Het is de reden geweest voor een adellijke ruzie. De familie Coenders (van de Coendersborg) en de adellijke familie van Von Inn und Knipphausen (van Nienoord) wilden beide het water uit het meertje gebruiken voor hun landerijen. Nadat het zelfs tot een treffen met kanonskogels leidde, heeft uiteindelijk de familie Coenders het water gebruikt. Wandel rond het meer en geniet van het uitzicht. Vlak bij het Bolmeer ligt het Nanninga's Bos. Het bos wat voor houtproductie is gebruikt, is nu in handen van het Groninger Landschap. Dankzij het natuurlijke beheer leven er in het bos veel dieren. Je wordt tijdens je wandeling dan ook vast in de gaten gehouden door een bosuil.

DE NOORDERRIET

NANNINGA'S BOS

HET DIJKENLANDSCHAP

Het Dijkenlandschap

Onder leiding van het klooster van Aduard werd de waterhuishouding in het noordelijke deel van het Westerkwartier onder handen genomen. De monniken hebben de eerste dijken aangelegd. Vanaf de zeventiende eeuw werd stap voor stap de Lauwerszee verder ingepolderd door de aanleg van dijken en zijlen, ook wel sluizen genoemd. De monniken hebben langs de belangrijkste wateren zijldorpen gesticht. Nu nog herkenbaar in de naam van dorpen als Lauwerszijk, Pieterzijk en Kommerzijk. In 1969 werd de Lauwerszee door een dijk van de Waddenzee afgesloten. Vaar met je bootje over de grensrivier de Lauwers of het Reitdiep om de dijken te beleven of maak een mooie fietstocht via de onderstaande knooppunten. Tijdens deze route van ruim 32 kilometer kun je heerlijk uitwaaien over de oude dijken, kom je door de pittoreske zijldorpen en kun je oude sluizen bekijken.

Route in knooppunten:

87-80-97-98-91-03-97
80-79-77-81-82-84-86-87

Oude Riet

Beeld je eens in dat het water niet van het Groninger land naar de Waddenzee stroomt maar andersom. Nu is dit moeilijk voor te stellen, maar vroeger was dat het geval. De Lauwerszee stroomde namelijk diep het Westerkwartier in. De zee kronkelde in een grote boog om Noord- en Zuidhorn heen tot net voorbij Boerakker. Daar ontmoetten zoet en zout water elkaar. Zo ontstond lang geleden het beekdal Oude Riet met zijn vele namen zoals Dwarsdiep, Matsloot, Zuidhorner Oostertocht en Kommerzijksterriet. Veel van deze gebieden zijn nu in ontwikkeling als waterberging en natuur waar je heerlijk kunt wandelen en fietsen. Wil je het landschap goed zien? Klim dan eens op de uitkijktoren Oude Riet of fiets een van de vijf speciale fietsroutes.
- ouderiet.com

OP AVONTUUR INDE NATUUR

Westerkwartier
(Wilte Vos)

*Westerkwartier, mien pabbe-laand,
doe bist mien lieve lust en leven,
doe hest mij levens-oadem geven
bij kampkes laand, zo mooi omraand.*

*Koeikes genieten dien malse gras,
dat groener is as bij de buren,
hier ken een boer zien geit verturen,
ik denk dat t paradijs hier was.*

*Westerkwartier, k ben wies met dij,
bij dij huuf ik niks oaf te dingen
om daanzend deur de tied te swingen,*

*doe gefst mij duzend-en-één dingen
om blied het honderd- uut te zingen:
ik leef ien dij, en doe ien mij.*

Wandel- en fietsliefhebbers kunnen in het Westerkwartier uitstekend uit de voeten. Ga op pad en laat je verrassen. Onderweg zul je al snel merken dat alles wat je over dit gebied gehoord hebt klopt. De natuur is hier prachtig, de buitenlucht die je inademt is fris en buiten de gebaande paden kom je volledig tot rust. Kies voor een van de bestaande routes en laat je meevoeren door het bijzondere landschap van het Westerkwartier. Met je wandelschoenen aan of op de pedalen ontdek je plekken die met de auto onbereikbaar zijn. Het ene moment ben je heerlijk beschermd tussen de bomenrijen, even later kom je door uitgestrekte landerijen met in de verte de eindeloze horizon. En na een lange tocht waai je nog even uit op de dijk. Zelf bepalen wat je op je route ziet? Met de knooppunten kan je heel eenvoudig je eigen wandel- of fietsroute uitstippelen.

- routesingroningen.nl

6

KEER
GEZELLIG
EROPUIT**Parels in het Westerkwartier**

Het Westerkwartier heeft veel parels en die wil je natuurlijk allemaal zien. Gelukkig bestaan er verschillende routes waarmee je alles over de bezienswaardigheden te weten komt. Via het routeboekje en de gratis app bekijk je eenvoudig alle routes. Er zijn vijf fietsroutes, waarvan er vier in lengte variëren van 50 tot 65 kilometer. De vijfde route is een stuk langer. Dit is namelijk de 120 kilometer lange Rietdalroute. Naast de fietsroutes zijn er ook vijf wandelroutes waar je uit kunt kiezen. Deze variëren in lengte van 7 tot 16 km. Tijdens de routes krijg je uitleg over het landschap en de bezienswaardigheden via foto's, tekst en soms zelfs audio. Zo vertelt de barones bij het Bolmeer graag hoe ze ruzie heeft gekregen met de adellijke familie op Nienoord. Kinderen kunnen, net als ontdekkingsreiziger Abel Tasman, op ontdekkingsreis via de speciale kinderroutes.

- [parelsinhetwesterkwartier.nl](#)

Westerkwartier pluspad

Draai je je hand niet om voor een wandeling die meerdere dagen duurt? Dan is het Westerkwartier pluspad iets voor jou. In etappes van ongeveer 20 kilometer leer je het Westerkwartier in negen dagen kennen. Je komt langs middeleeuwse borgen, molens, ateliers en andere bijzondere bezienswaardigheden. De route is bewegwijzerd, maar je kunt hem ook via de knooppunten lopen.

- [westerkwartierpluspad.nl](#)

Hub wandelingen

Reis je graag met het openbaar vervoer? En hou je van wandelen? In het Westerkwartier zijn vier hub wandelingen voor je uitgezet. Deze routes beginnen en eindigen altijd bij een OV-hub die je kunt bereiken met de bus of trein. Loop bijvoorbeeld de route van bijna twaalf kilometer langs de gebieden waar vroeger turf gewonnen werd. Hierbij loop je vanaf de hub in het centrum van Leek via landgoed Nienoord en de Lettelberterpetten weer terug.

PRONKJEWAILPAD

WANDELNETWERK

FIETSPAD LAUWERS

UITKIJKTOREN
ADUARD

RUSTPUNT

Voor je de bus naar huis pakt, kun je in Leek uitrusten in een van de gezellige restaurantjes.

- [routesingroningen.nl](#)

In het spoor van De Ploeg

Wolkenpracht, de enorme weidsheid waardoor je zo ver kunt kijken als je wilt. Het licht geeft het landschap steeds weer een andere kleur. Dat is het Groninger land dat zo geliefd was bij de kunstenaars van kunstkring De Ploeg. Ervaar dit bijzondere landschap zelf aan de hand van De Ploeg fietsroutes. De e-bikeroutes variëren van ruim 50 kilometer tot een meerdaagse route van 165 kilometer lang. Aan de hand van de fietsknooppunten navigeer je door het landschap. Een gratis app vertelt onderweg bijzondere verhalen: foto's, muziek- en geluidsfragmenten over (kunst)historische achtergrondinformatie. Deze informatie brengt het nu en het verleden samen. Je vindt de e-bikeroutes op [routesingroningen.nl](#) met zoekwoord 'ploeg'.

- [routesingroningen.nl](#)

Welkom op de Wierde

De fietsroutes van 'Welkom op de wierde' combineren Groningse gastvrijheid met een van de oudste cultuurlandschappen van Europa: de wierdendorpen. Wierden, ook wel terpen genoemd, zijn door mensen gemaakte woonheuvels. Hierdoor hielden de inwoners bij overstromingen droge

voeten. Wie hier fietst, gaat dus regelmatig heuveltje op heuveltje af. Al eeuwen vind je hier in het noorden van Groningen de mooiste dorpen, kerkjes en pleisterplaatsen. Fietsen langs de Groninger wierden is als fietsen door een openluchtmuseum: je rijdt dwars door de geschiedenis en kijkt ondertussen je ogen uit. Eén van de routes gaat door Nationaal Landschap Middag-Humsterland.

- [routesingroningen.nl](#)

Pronkjewailpad

Pure gastvrijheid, dat is wat je tegenkomt als je het Pronkjewailpad gaat lopen. De route bestaat uit verschillende dagetappes van ongeveer 20 km. Onderweg haal je in elk dorp langs de route een stempel bij de aangesloten stempelposten. Dit zijn vaak lokale ondernemers. Naast een stempel biedt een groot aantal stempelposten ook een 'Pronkjewail' aan: een gastvrij gebaar. Denk bijvoorbeeld aan het meegeven van een souvenir, het proeven van een stukje poffert, een expositie bekijken of een toren beklimmen. Zo leer je het landschap, de cultuur, het erfgoed én de inwoners en ondernemers van Groningen op een onvergetelijke manier kennen.

- [tochtomdenoord.nl/wandeltocht/het-pronkjewailpad](#)

Ria en Mike van der Most van Landgoedboerderij Oosterheerdt maakten al furore met hun Bed & Breakfast in het gelijknamige tv-programma. Zoals een concurrent zei: "Dit is geen B&B, maar een complete beleving."

DIT IS GEEN B&B, MAAR EEN COMPLETE BELEVING

En dan na zo'n triomf op de lauweren rusten en de winst uitmelken? Nee hoor. Als er al iets gemolken wordt dan zijn het de Groninger Blaarkopkoeien die op de landerijen van Oosterheerdt grazen.

Ria en Mike bouwen energiek verder aan hun levenswerk dat diep is geworteld in de streek. Zo verwerken en bewerken zorgcliënten van Stichting De Zijlen het hout van het landgoed en verzorgt Mike schapendrijfttrainingen en -bedrijfsuitjes met zijn schapen en border collies, waarin je onder andere leert samenwerken en goed communiceren. Hun kudde telt al driehonderd schapen.

Sinds december 2021 runnen Ria en Mike ook een winkel met producten uit de eigen streek. Vlees van de eigen boerderij, aangevuld met diverse producten van kleinschalige ondernemers uit de buurt: zuivel, bakmeel, groenten, jam, honing en Groningse biertjes.

En als B&B-gast zit je midden in die bedrijvigheid en vind je toch de weldadige rust waar wij in onze drukke levens zo naar snakken. In de riante kamers kom je met het uitzicht over de landerijen en de rustieke tuin vanzelf in het relaxte ritme van het platteland.

De twee comfortabele kamers bevinden zich in het monumentale voorhuis van de karakteristieke boerderij uit 1887. "Het is gebouwd in neo-eclectische stijl, van Jugendstil naar een modernere kunststijl. Het is eigenlijk een ratjetoe," zegt Ria lachend. "Zoveel

versiering is helemaal niet zo Gronings." Dat zij en Mike van de gemeenteraad de kans kregen om van Oosterheerdt wat moois te maken, stemt Ria nog elke dag dankbaar. "We hebben een ontzettend mooi oud huis en het is leuk om mensen te laten meegenieten." Zo runt Ria de Bed & Breakfast. "Ik wil de gasten graag rust en ruimte bieden, ze een lekker ontbijt voorzetten. En dat ze iets van het boerenleven meekrijgen."

Dat lukt goed, getuige de lyrische reacties. "Deze locatie heeft alles wat een mens nodig heeft om je vrij en blij te voelen," schrijft Renate uit Amsterdam. "Een heerlijke privé kamer, een goed verzorgd ontbijt en fijne eigenaars die er alles aan doen om jou welkom te laten voelen. Daarnaast is de omgeving een mooi gebied voor wandelingen, fietstochten en watersport."

Kom ook in het relaxte ritme van het platteland op Landgoedboerderij Oosterheerdt. En mocht je niet kunnen slapen, dan kun je altijd nog de driehonderd schapen tellen.

OVERNACHTEN
INEEN
AUTHENTIEKE
BOERDERIJ

6 KEER BIJZONDER OVERNACHTEN

Kerkje Den Ham

Slapen in een kerk, dat is pas echt bijzonder! Dat kan nu in Den Ham. De fluitende vogeltjes begeleiden je naar de voordeur. Het kerkje van Den Ham is klein en knus en voorzien van een klein keukentje en een toilet. Binnen vind je naast een bankje en een bed, vier prachtige herenbanken uit de 18e en 19e eeuw met een fraai houtsnijwerk. Vanuit je bed zie je het knalblauwe plafond. De Den Hamse vrijwilligers laten je binnen en brengen eventueel 's ochtends een lekker ontbijtje aan de deur. - heiligenachten.nl

Hayemaheerd

Het is niet iets waar je gelijk aan denkt als je op zoek bent naar een bijzondere overnachting, maar slapen in stro is nostalgisch, romantisch, sprookjesachtig én stoer tegelijk. Hayema Heerd biedt de perfecte plek voor verliefden, verloofden, gehuwden, gezinnen, groepen en bedrijven. Je kunt slapen als prins en prinsessen in het

strokasteel en de hoozolder is geschikt voor grotere groepen. Ook is het bijzonder overnachten in de stro-iglo. Laat je omarmen door de ronde vorm en geniet! Hou je van kamperen dan is dit een vorm van glamping. Wij noemen het 'gewoon bijzonder'. - hayemaheerd.nl

Watermolen

Wil je actief genieten van rust, ruimte, natuur en water? Ga dan naar camping De Watermolen. Wat meer luxe? Er zijn glamping tenten die je kunt huren of boek de luxe watervilla. In het hoogseizoen wordt de camping voornamelijk bezocht door families die van natuur en rust komen genieten: zwemmen in het meer, vissen, lekker buitenspelen, boompje klimmen en marshmallows roosteren boven een vuurkorf. Wist je dat ze al diverse keren uitgeroepen zijn door Zoover tot camping van het jaar? Genoeg redenen dus om een keer naar Opende af te reizen. - campingdewatermolen.nl

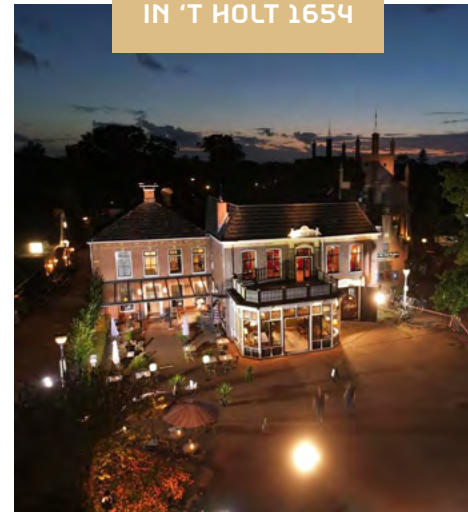
WATERMOLEN

HAYEMAHEERD

IN 'T HOLT 1654

PIPO WAGEN SWOOLISH

KERKJE DEN HAM

Aan het Diepje

Bij Aan het Diepje wordt het fijne buitengevoel gecombineerd met luxe en comfort; de perfecte ingrediënten voor een heerlijke vakantie. Aan het Diepje ligt in Lettelbert, vlak bij de stad Groningen. Kom logeren in de ecolodge, een van de safaritenten of de pipowagen, midden in het groen tussen de koeien en schapen. Op het terrein van Aan het Diepje vind je een zandbak en trampoline. Ook kun je er zwemmen in het Lettelberterdiep, kanovaren of een tochtje maken met het fluisterbootje. Als je honger krijgt dan mag je zelf verse eitjes rapen of kruiden plukken in de moestuin. - aanhetdiepje.nl

Pipo wagen Swoolish

Even weg met z'n tweetjes? Dit knusse en romantische verblijf vind je in het dorpje Niezijl. Er is met liefde en sfeer een plekje gemaakt waar je tot rust kunt komen, een gat in de dag kan slapen (of juist kan nachtbraken), lekker kan wandelen of in de hangmat kan liggen. Als het regent dan trek je je lekker terug in de fijne

pipowagen. De vintage inrichting zal je zonder twijfel verrassen. - swoolish-garage.nl

In 't Holt 1654 Grandcafé & Logement

Sinds de zeventiende eeuw zijn In 't Holt in Zuidhorn ambachtslieden gevestigd. In dit lokaal werd vroeger al naast slaapgelegenheden vooral een warm onthaal geboden. De norse herbergier ontving zijn gasten met gepaste terughoudendheid, maar schotelde ze al het goede uit de omgeving voor. Een glas bier, een verse maaltijd, een somber verhaal en een mooie droge worst voor onderweg. In al die eeuwen is er eigenlijk niets veranderd. Nog steeds halen ze de producten uit de omgeving, serveren goede maaltijden met alleen verse ingrediënten, schenken een mooie wijn en verzorgen de fraaie kamers. De huidige uitbater is ongetwijfeld een nakomeling van de toenmalige kastelein. Want ondanks zijn knorrige karakter stuurt hij zijn gasten altijd huiswaarts met een goed gevoel. - inholt1654.nl

AAN HET DIEPJE

NOSTALGISCH ADUARD

**Mijmerend uitkijken over het water.
Je voeten bungelend van een van de
bankjes aan de rand van het kanaal.**

DE GESCHIEDENIS IN JE RUG EN HET WATER AAN JE VOETEN

Kunstenaar Reinier van den Berg liet zich bij het ontwerpen van de bankjes inspireren door het water en de rijke geschiedenis van Aduard en omgeving. De gemaakte kunstwerken vertellen elk een stukje van deze geschiedenis. De oude brug, de Steentil en Aduarderzijl zijn in de rugleuning te zien. Op de zittingen heeft Reinier vissen, vogels en boten uitgesneden.

Je kunt de 'verhalen' van deze bankjes ook zelf beleven in de omgeving van Aduard. Als je goed kijkt kun je nog zien dat Aduard vroeger een hele belangrijke plaats was. Het dorp is ontstaan rond het cisterciënzersklooster dat hier in 1192 werd gesticht. Dit klooster groeide uit tot het grootste en invloedrijkste van Groningen. Vanuit het klooster zijn kanalen gegraven en sluizen gebouwd. Tegenwoordig kan je een

bezoekje brengen aan de oude ziekenzaal van het klooster. Of ontdek alles over het klooster in het museum (zie pagina 60). Een aantal huizen in het dorp doen nog aan deze tijd denken omdat ze zijn gebouwd met de oude kloostermoppen. Zo staat er nog een oud rechthuis dat nadat het klooster werd vernield de rechtspraak in de regio moest waarborgen.

Wil je een goede indruk krijgen van het dorp? Loopt dan eens de 3D wandeling. Deze wandeling laat je het klooster en de geschiedenis beleven. Door gebruik te maken van moderne technieken, maak je een bijna levensechte wandeling door het voormalige klooster. De wandeling gaat via de Lindt waar de eerste bewoners woonden, door lieflijke smalle paadjes, naar de rand van Aduard en langs de oude begraafplaats. En Aduard heeft meer te bieden. Het is een goede uitvalsbasis om het Nationaal Landschap Middag-Humsterland te verkennen. Ook vind je hier het enige sterrenrestaurant van de provincie Groningen. Herberg onder den Linden, waar spannende combinaties met als basis de Franse keuken gecombineerd worden met smaken en bereidingen uit het verre oosten. Er is hier in de omgeving zoveel te beleven, je raakt hier niet snel uitgekeken. Blijf dus gerust wat langer. Logeer bijvoorbeeld net buiten Aduard. Vanuit alle 51 kamers van Best Western Hotel Restaurant Aduard heb je uitzicht over het karakteristieke Groningse land.

6 KEER MOOIE DORPEN

Ezinge

Ezinge wordt ook wel het Pompei van het Noorden genoemd. Dat is niet voor niets, het dorp is internationaal bekend dankzij de opgravingen van boerderijen en bijgebouwen uit de periode van 600 v.Chr. tot de vijfde eeuw na Christus. Als je naar Ezinge gaat, zie je dat het dorp op een verhoogd stuk land ligt. Dit is een wierde, een kunstmatige heuvel waarop mensen vroeger hun huizen bouwden om zich te beschermen tegen het water. Bij de prachtige Torenkerk op deze wierde heb je een fantastisch uitzicht over het Nationaal Landschap Middag-Humsterland. Wil je meer weten over het ontstaan van deze wierden en de vondsten die gedaan zijn? Kom dan naar het Museum Wierdenland en lees hier meer over op pagina 60.

Visvliet

Visvliet ligt aan de Lauwers op de grens tussen Groningen en Friesland. Een dorp met een

rijke historie en een prachtig eenbeukig kerkgebouw uit 1427. Het behoud van de geschiedenis van Visvliet is te zien in de Oudheidkamer. Een beleving op zich met bedsteden en een kelder waarin de weckpotten nog staan. Kijk voor de openingstijden op de website. Liever buiten? Leg je bootje aan in de haven of langs de steiger. Even een kop koffie drinken in de huiskamerwinkel en daarna op zoek naar de planeten met de Droomtocht. Het kan allemaal. - visvliet.com

Niehove

Tijdschrift Elsevier bestempelde Niehove al eens als 'Mooiste dorp van Nederland'. Wandelend over de smalle kerkenpaden van Niehove zou je niet zeggen dat dit kleine dorpje vroeger de hoofdstad van het voormalig Waddeneiland Humsterland was. Zoals je hier staat tussen de huizen van rood baksteen, zo was het hier eeuwen geleden ook. De romanogotische kerk uit de 13e

EZINGE

VISVLIEET

NIEHOVE

TOLBERT

ZUIDHORN

GARNWERD

eeuw staat in het midden van het dorp, boven op de wierde. In het bezoekerscentrum van de kerk kun je terecht voor informatie over het dorp en het Middag-Humsterland. Van bovenaf gezien is Niehove een soort spinnenweb. Vanaf de kerk lopen smalle kerkenpaden naar de lageregelegen ringweg. Wandel zeker rondom de kerk om dit met eigen voeten te ervaren. - izi.travel/nl/nederland/kerkniehove.nl

Zuidhorn

"Die hebben goed geboerd!"

Dit spreekwoord past goed bij de boeren die rond het eind van de 19e eeuw tot halverwege de 20e eeuw een woning bouwden aan de straat 'De Gast' in Zuidhorn. Dit beschermd dorpsgezicht kun je herkennen aan de vele prachtige en statige rentenierswoningen, villa's en andere monumentale panden zoals het oude belastingkantoor. Ook kan je in Zuidhorn heerlijk eten en winkelen. Liever actief bezig? Maak een wandeling in het Johan Smitpark. Met een beetje geluk kom je een Schotse hooglander tegen. - welkominzuidhorn.nl

Tolbert

Hou je van monumentale panden? Dan is Tolbert de plaats voor jou. Wandelend met de audiotour van stichting Fredewalda leer je alles over deze iconen van Tolbert. Je begint bij de Oudheidkamer in de Cazemierboederij waar een maquette je laat zien hoe

het dorp er in 1925 uit zag. Met de tour kom je ook langs de Postwagen, een nieuw gebouw uit 2013 dat gebaseerd is op het historische pand uit 1900. Vroeger was het onder andere een herberg, posthalte en tramhalte. Nu kun je er terecht voor allerlei activiteiten en heerlijk eten waar je meer over leest op pagina 51. - izi.travel/nl/nederland/rondleidingen-in-tolbert
- fredewalda.nl

Garnwerd

Als je door Garnwerd loopt, lijkt het net alsof de tijd heeft stilgestaan. Je kunt er heerlijk op het gras liggen en in het Reitdiep duiken als het te warm wordt. Ook voor kleine kinderen is deze zwemplek geschikt. Combineer het zwemmen met een bezoek aan restaurant Garnwerd aan Zee of het historische restaurant Bij Hamming, die naast de 19e-eeuwse korenmolen De Meeuw liggen. Hier geniet je van het mooie uitzicht over het Reitdiep. Ondertussen vermaken de kinderen zich opperbest in de speeltuin met de trampolines van restaurant Garnwerd aan Zee. Even de benen strekken? Loop dan door het smalste, voor auto's toegankelijke straatje in Nederland. Neem je liever een duik in de geschiedenis in plaats van in het water? Dan kun je op afspraak een rondleiding krijgen door Garnwerd. Kijk voor meer informatie op: - garnwerd.eu/toerisme-recreatie

ERVAAR DERIJKE HISTORIE VANBORG NIENOORD

Midden op het bosrijke Landgoed Nienoord in Leek zie je een van de mooiste borgen die Groningen rijk is: de Borg Nienoord. Deze opvallende, okerkleurige borg (dit is de Groningse variant van het woord burcht) dateert uit 1525 en is een waar icoon binnen het Westerkwartier.

Via de toegangspoort en een natuurstenen brug die over de slotgracht voert, kom je binnen op het borgplein. Dit knus ogende plein is omsloten door het hoofdgebouw (de borg) en fraaie bijgebouwen en leidt naar de entree van de adellijke Borg Nienoord. Op vertoon van je museumkaartje kan je ieder uur mee met de gratis rondleiding van de vrijwillige museumgidsen, een goede manier om meer te weten te komen over de borg.

ZODRA JE DE BORG BINNENKOMT, GA JE EEUWEN TERUG IN DE TIJD

De Ridderzaal is ingericht in de historische stijl en sfeer van rond 1700 en beschikt over authentieke zeventiende-eeuwse elementen en een zeldzame verzameling portretschilderingen. De Tuinkamer ernaast heeft een prachtig Jugendstil-plafond en biedt bij mooi weer toegang tot een sfeerful buitenterras pal aan de slotgracht.

Ga je een verdieping hoger, dan kom je in een zaal waar de hoge wanden bekleed zijn met wondermooie paneelschilderingen uit de oorspronkelijke balzaal, geschilderd door de destijds zeer gewilde kunstenaar Herman Collenius.

Tijdens je bezoek volg je de drie families die als heren van Nienoord over de omringende streken heersten. Bijzondere animatiefilmpjes voor jong en oud brengen op fantasierijke wijze het verleden tot leven. Op een speelse manier maak je zo kennis met de rijkdom die er eens op Nienoord was, maar ook met de roerige tijden, de oorlogen en de persoonlijke drama's. Voor kinderen is er veel te

beleven. Ze kunnen een hofdans leren dansen, ondergronds ontdekken hoe veengrond turf wordt en de muren horen spreken over vroeger.

Liefhebbers van beeldende kunst kunnen volledig opgaan in de wisselende exposities die te zien zijn in de tentoonstellingshallen. Naast het museum kun je heerlijk snuisteren in de gezellig ingerichte museumwinkel, waar je allerlei leuke, streek gerelateerde (cadeau)artikelen aantreft.

KIJK JE OGEN UIT IN DE SCHELPENGROT

Na je bezoek aan de borg mag een bezoek aan het naastgelegen tuinpaviljoen, ook wel Schelpengrot genoemd, niet ontbreken. Het verhaal over deze bijzondere grot gaat terug naar het jaar 1700, toen rondreizende kunstenaars uit het Italiaanse Venetië de binnenkant van dit luxe tuinpaviljoen hebben versierd met een schitterend schelpenmozaïek. Het resultaat is adembenemend mooi. De koepel draagt de naam Schelpengrot, vermoedelijk omdat grotto in het Italiaans 'mozaïekkamer' betekent.

RIJTOUGEN

De rijtuigcollectie van Nationaal Rijtuigmuseum is uniek in Europa. Sinds 1958 biedt Borg Nienoord onderdak aan het Nationaal Rijtuigmuseum. Dit bijzondere museum bevat een van de grootste rijtuigcollecties van Europa. Koninklijke koetsen, waaronder de oudste Oranjekoets, hooiwagens, rouwkoetsen; je kunt het zo gek niet bedenken of je komt ze hier tegen. Uniek in de collectie zijn de twee bewaard gebleven sleepkoetsen, die nog uit de tijd stammen dat de belasting op koetswielen zo hoog was dat men de koetsen zonder wielen liet rijden. In plaats van wielen werden de koetsen voorzien van met vet ingesmeerde glij-ijzers die in de volksmond smeerlappen werden genoemd. Speciaal voor jonge kinderen staan er rijtuigen opgesteld, waar ze geheel in stijl met verkleedkleden uit de verkleedkist kunnen ervaren hoe het vroeger was om in een rijtuig te zitten. Superspannend en leuk om op een foto vast te leggen voor later.

HEERLIJK GENIETEN IN HET SFEERVOLLE GRAND CAFÉ BORG NIENOORD

Tussentijds of na afloop van je onvergetelijke borg-avontuur valt een kop koffie met wat lekkers vast wel in de smaak. Hiervoor strijk je neer in de sfeervolle Tuinkamer van de borg. Voor de stevigere trek kun je hier ook genieten van een lekkere lunch of diner. Met zonnig weer heb je buiten op het ruime terras een betoverend uitzicht over het uitgestrekte landgoed.

EN ER IS NOG MEER

Op het landgoed vlak naast de borg kun je heerlijk wandelen in de schitterende hedendaagse tuin die aangelegd is in de sfeer van hoe het vroeger was. Achter de borg bevindt zich een groot familiepark met een riante speeltuin en een kinderboerderij waar jonge kinderen zich volledig kunnen uitleven. Van de glijbaan af het water in, spelen, zwemmen en dobberen in het water doe je in het subtropische Zwemkasteel van Nienoord. Kortom, op Landgoed Nienoord kom je tijd tekort.

COENDERSBORG

COENDERSBORG

In Nuis staat De Coendersborg. Al in de zeventiende eeuw was er op deze plek een borg. In 1813 raakte de borg in verval en werd vervangen door het huidige landhuis. De Coendersborg maakt deel uit van een historische buitenplaats van 74 hectare. In het hoogseizoen kun je op zondagen het verhaal horen van de borg. Oude bewoners, arbeiders en streekbewoners vertellen je hoe ze op het landgoed leefden. Via een statige bomenlaan met oude eiken kom je in het achtergelegen bos wat altijd toegankelijk is voor een heerlijke wandeling. Trek je wandelschoenen aan en loop langs bloemrijke graslanden, houtsingels en door het bos. Als je heel stil bent kom je vast een ree of een eekhoorn tegen. Bij de borg ligt 't Pad: een oud pad van ruim 7 kilometer tussen Marum en Tolbert dat al in de middeleeuwen is ontstaan. Het is een van de oudste paden van Nederland. In de schuur van de borg is een museum gevestigd waar je alles te weten komt over oude landbouwwerktuigen: 't Rieuw. Raak je niet uitgekeken? Je kunt overnachten in de borg. - groningerschap.nl/erfgoed/borgen/coendersborg
Oudeweg 15, Nuis

PILOERSEMABORG

PILOERSEMABORG

De Piloersemaborg, ook wel Hamsterborg genoemd ligt in het dorpje Den Ham. Zwervend door het vlakke land zie je in de verte bomen. Tussen de bomen achter een brede gracht en verscholen tussen boomrijke singels, staat de borg. De borg werd eerst bewoond door de jonkerfamilie De Mepsche; later kwam de borg in bezit van achtereenvolgens de families Bos en Wierenga. Bos bouwde in 1700 een grote schuur aan de borg en sindsdien is 'Piloersema' een boerderij. De borg ademt de sfeer van een statige negentiende eeuwse boerderij en is met boerenantiek ingericht. Rondom de borg scharrelen ook nu nog ganzen, kippen en schapen. In de borg kun je eten bij een van de beste restaurants van Nederland. In de voormalige schuur, nu het achterhuis, en op de bovenverdieping van het tussenhuis bevinden zich gastenverblijven waar je na het diner in de bedstee kan dromen over het leven van vroeger. - piloersema.nl
Sietse Veldstraweg 25, Den Ham

DE ANDERE BORG VAN HET WESTERKWARTIER

ALLERSMABORG

Ten noordoosten van het dorp Ezinge is de kleine streek Allersma te vinden. Hier staat, niet ver van het Reitdiep, de Allersmaborg. Om de borg ligt een gracht met een ophaalbrug en houtsingels. De Allersmaborg is een van de laatste Groninger borgen die bewaard zijn gebleven en stamt van oorsprong uit de vijftiende eeuw. Voor de borg staat een kleurige duiventil uit de achttiende eeuw. De tuin rondom de borg is prachtig en heeft de sfeer van een Engelse slingeruin. Je

kunt er heerlijk wandelen en onderweg kom je verschillende fruitrassen tegen. In het voorjaar en de zomer kun je genieten van de bloeiende stinzenplanten. In 2004 kreeg de Rijksuniversiteit Groningen het gebouw in erfpacht. De borg is opgeknapt om er een ontmoetingscentrum voor oud-studenten van de universiteit van te maken. Nu kun je de borg huren voor bijeenkomsten en kan er in de borg getrouwd worden. - allersmaborg.nl
Allersmaweg 64, Ezinge

ALLERSMABORG

KLIMNAAR BOVENINDE NIEBERTER MOLEN

Wie vanaf de A7 in de richting van Niebert kijkt zal een oude molen vol trots boven het dorp uit zien torenen. De Nieberter molen is moeilijk te missen. Hij werd in 1899 gebouwd en is de enige in zijn soort in de hele provincie Groningen. Wat deze molen zo bijzonder maakt? Bijna iedere molen in Nederland heeft acht kanten. De Nieberter molen heeft er maar zes. En hij is ook nog eens de hoogste zeskant van Nederland. 's Avonds is de molen sfeervol verlicht en valt hij extra mooi op.

Als je voor deze oude gigant staat zie je dat het onderste deel van de molen uit stenen bestaat. Kijk je iets verder omhoog, dan zie je de grote houten stelling waarover je rond de molen kunt lopen. Door de hoogte van de molen is een stelling nodig om de molen te kunnen bedienen. Ook vandaag de dag wordt deze molen met een Oudhollands wieksysteem nog steeds gebruikt. Dankzij de hoogte van de molen kan hij zelfs tussen de huizen wind opvangen. Als er voldoende wind staat wordt de molen ingezet voor het malen van bijvoorbeeld haver, gerst en tarwe.

HANGT DE BLAUWE WIMPEL UIT?

Hangt de blauwe wimpel uit? Dan kan je de molen ook even van binnen bekijken. Bij de ingang word je hartelijk ontvangen door de molenaar die je alles over de molen kan vertellen. Via een smalle trap klim je naar de bovenliggende zolders. Het lijkt alsof de tijd hier stil heeft gestaan. 'Om je heen zie je restanten uit de tijd van de industrialisatie, zoals een mengketel, machines en aandrijfbanden. Klim je nog iets verder omhoog, dan kom je op de expositiezolder.' Hier zijn allerlei attributen van de molen uitgesteld. Eén zolder hoger is de voorraadzolder en nog één hoger vind je de maalzolder. Dit is de echte werkvloer van de molen. Waar de wind omarmd wordt en producten op een ambachtelijke manier worden gemaakt. Hier houdt de molenaar de wieken in de gaten. Op deze verdieping kun je even naar buiten stappen om over de brede houten stelling een rondje om de molen te lopen. Dankzij de grote hoogte heb je hier een prachtig weids

uitzicht over het dorp en de landerijen. Een ideale plek om mooie panoramafoto's te maken, dus zorg dat je je camera bij de hand hebt. Boven de maalzolder is er nog één verdieping die je kunt bezoeken: de steenzolder. Hier bevinden zich twee koppels maalstenen waartussen het graan tot meel wordt gemalen. Via de meelpijp wordt het meel naar de ondergelegen maalzolder gestort. Daar controleert de molenaar de kwaliteit van het gemalen meel. Alles wordt in zakken opgevangen, afgewogen, dichtgebonden en gestapeld. Het meel is klaar om vervoerd te worden naar de bakker die er een heerlijk brood van bakt.
- groningerlandschap.nl
Molenweg 62, Niebert

KERKEN (OOSTUM, MIDWOLDE, FRANSUM)

Wandelen over de paden van eeuwenoude kerken, dat doe je in het Westerkwartier. De kerken in Oostum, Midwolde en Fransum zijn (gedeeltelijk) gebouwd in de late middeleeuwen en staan bekend om hun sprookjesachtige sfeer. Alle kerken hebben bezienswaardigheden die je niet mag missen. Zo bewonder en hoor je in de kerk van Oostum een middeleeuwse luidklok waarop de zeven apostelen zijn afgebeeld. Voor het indrukwekkende en wereldberoemde praalgraf van de voormalige eigenaren van borg Nienoord, bezoek je de kerk van Midwolde. De preekstoel van Fransum is niet gemaakt van hout, maar van gemetselde bakstenen. Dit maakt het de enige middeleeuwse preekstoel van bakstenen van de provincie Groningen. Kijk voor meer oude kerken in het Westerkwartier op: - groningerkerken.nl/nl/kaart

IWEMA STEENHUIS

Rijke boeren, de adel en grootgrondbezitters gingen in onrustige tijden naar het steenhuis. In de middeleeuwen kregen zij steeds meer macht en rijkdom en in de stevig gebouwde steenhuisen konden zij zichzelf en hun bezittingen goed beschermen. Vlak bij de Coendersborg vind je het Iwema Steenhuis dat rond 1400 gebouwd is. Van de 160 steenhuisen die in late middeleeuwen gebouwd werden, is het Iwema Steenhuis de enige in Groningen die nog over is. In het aangebouwde schuur vind je museum 't Steenhuis. Bezoek het museum, leer meer over oude ambachten en wandel door de tuin met fruitbomen en de dikste beuk van Groningen. - museaniebert.nl
Het Pad 15, Niebert

CULTUREEL ERFGOED

ADUARDERZIJLEN

Kom genieten van de bijzondere sluizen van Aduarderzijl. De sluis uit 1400, toen nog gemaakt van hout, zorgde voor de afvoer van water rondom de stad Groningen. Tijdens de Sint-Maartensvloed in 1686 is deze sluis geheel weggeslagen. Tegenwoordig zijn er twee sluizen te vinden: een westelijke spuisluis (gebouwd in 1706) en een oostelijke (gebouwd in 1867). Als je met de fiets of wandelend komt, kun je vanaf hier de Reitdiepveer naar de andere kant van het Reitdiep nemen. Bij de naastgelegen camping kun je overnachten en voor een kop koffie kun je bij het rustpunt terecht.

WATERWOLF

Het monument gemaal de Waterwolf staat aan het Reitdiep en is een van de grootste gemalen van Nederland. In 1920 begon het elektrisch boezemgemaal aan zijn belangrijke taak; de afvoer van water uit een groot deel van de provincie Groningen en de kop van Drenthe. De Waterwolf werkt nog op volle toeren en is zeker het bezoeken waard. Het nabijgelegen Electra vind je langs het Reitdiep in het prachtige Nationaal Landschap Middag Humsterland. Leg hier je bootje aan in de haven of kom zwemmen in het openluchtbad. - zwembadelectra.nl
Teenstraweg 2, Lauwerzijl

OOSTUM

MIDWOLDE

STEENHUIS

FRANSUM

DE WATERWOLF

MAKERS OP HET LAND

UIT EIGEN STREEK

Stel je nou eens voor dat er in het Westerkwartier een plek zou zijn waar al die streekproducten samenkomen. Goed nieuws: die is er! Iedere eerste zaterdag van de maand is er een streekproductenmarkt op het erf van Landgoedboerderij Oosterheerd in Leek. Standhouders uit alle hoeken van het Westerkwartier staan daar met een breed aanbod aan streekproducten. Zo ook fruitteeltbedrijf Oudebosch uit Niezijl met hun supergezonde, zelf geteelde en zelf geperste appelsap. Imkerij Westerkwartier uit Grootegast staat er met hun heerlijke honing en bij de kraam van de Groene Gast koop je onder meer biologisch gekweekte kruiden. Sla ook de kraam van Willekeurige draden niet over voor duurzame en zelfgemaakte breiprodukten. De wol is afkomstig van schapen die op Landgoed Nienoord grazen. Kortom: de markt is het podium voor ambachtelijk Westerkwartier.

UIT EIGEN STREEK

In het Westerkwartier wordt zoveel gekweekt en geteeld dat je eigenlijk elke dag wel kunt genieten van verse producten van het land. Dat kan thuis, maar ook wanneer je uit eten gaat. Op de menukaarten van bijna alle restaurants in het Westerkwartier staan de meest heerlijke gerechten die bereid zijn met streekproducten. Benieuwd welke restaurants dat zijn? Ga dan naar bladzijde 40. Natuurlijk hebben we het niet alleen over aardappelen, groenten en fruit. Wat te denken van vlees van een kudde runderen die in de vrije natuur hun kostje bij elkaar hebben gepraasd? Of een zalig roomijsje, een coproductie met de melkkoeien even verderop in de stal?

UIT EIGEN STREEK

Ga je in het Westerkwartier van het ene naar het andere dorp? Rijd dan vooral eens binnendoor. Er staat regelmatig ergens een bord langs de weg met daarop: "te koop". Dan is er maar één ding wat je moet doen, en dat is op de rem. Bij enkele boerderijen vind je leuke winkeltjes waar je eigengemaakte yoghurt, kwark, karnemelk en vla kunt kopen. Zoals bij boerderij Veldzicht in Niekerk. Ze verkopen daar ook rundvlees van hun eigen veestapel. En mocht je nog denken dat er onderweg alleen etenswaar te koop is dan heb je het mis. Ga op ontdekkingstocht, hou je ogen onderweg open en zie zelf wat het aanbod is.

5

KEER STREEK PRODUCTEN

Hoeve Zuidwending

Boerderijwinkel met onder andere zelfgemaakte boerenkaas, melk, vla, yoghurt, karnemelk, hangop en kwark en vlees van eigen vee. Maar ook andere producten uit de streek. Brood, sappen, vrije uitloop eieren, noten, ijs, cadeaus en meer.

- hoevezuidwending.nl,
Weersterweg 2, Den Horn

Korenmolmolen Joeswert

Een molen waar nog steeds biologische tarwe, spelt, rogge, gerst, eenkoorn en emmer gemalen wordt. In de winkel zijn meer dan 50 verschillende meelsoorten, broodbakmixen, zaden en pitten, krenten en rozijnen te koop.

- joeswert.nl,
Mentaweg 3, Feerwerd

Schotse Hooglanders

Voor duurzaam en gezond vlees van koeien die altijd in de natuur lopen, ben je bij SchotseHooglanders uit Opende aan het juiste adres. De koeien eten uitsluitend gras en kruiden en lopen bijvoorbeeld op de Jilt Dijkshede, het enige overgebleven stukje hoogveen in Groningen. Je kan het vlees bestellen via de website en ophalen bij de boerderij of thuis laten bezorgen.

- schotsehooglanders.nl,
Kaleweg 13, Opende

SCHOTSE
HOOGLANDERS

HOEVE ZUIDWENDING

OOSTERHEERDT

Inmaken en Zo

Heerlijke chutneys, piccalilly's en diverse inmaak in zoetzuur, zoals courgettes, komkommer en augurk. Hier verwerken ze eigen geteelde groenten en fruit in heerlijke huisgemaakte producten. Als voorbijganger kan je hier genieten van een heerlijk boerenijsje in de zon en ga je naar huis met allerlei lekkers uit de streek.

- inmakenenzo.nl,
Teenstraweg 1a, Lauwerzijl

Long Snout Pork

Scharrelvarkensvlees uit Groningen. De varkens van de vijfsterren-varkensboer Long Snout Pork kunnen hun dagen doorbrengen zoals ze dat het liefste doen: wroetend en op zoek naar eten, en lekker luierend in de modder of in de wei.

- longsnoutpork.nl,
Dijkweg 4, Boerakker

JOESWERT

OUDEBOSCH

PUUR
EERLIJK EN
DUURZAAM

TKLEINE OESTERTJE

EEN PARELTJE VERSTOPT IN OLDEHOVE

Voor de befaamde visschotel van 't Kleine Oestertje reist menig culinair recensent graag naar het Noorden. Eten in dit nonsens-restaurant van Peter Zwaan is dan ook een belevenis die je een keer moet meemaken. Wel tijdig reserveren.

Het is dat Peter Zwaan zijn eethuisje zo'n opvallende oranje/terra kleur heeft gegeven, anders zou je zo voorbijlopen aan dit voormalige woonhuis, bijna verstopt in een gewone straat tegenover de oude basisschool.

Maar waarom streek Zwaan na twintig avontuurlijke jaren in Zuid-Afrika juist hier in 2002 neer om een visrestaurant te beginnen? "Ik wilde niet naar het Westen of een stad, ik zocht juist de rust. Al zei zelfs de makelaar dat ik dit vervallen pandje beter niet kon kopen," vertelt hij lachend: "Ik zei: 'En ik doe het toch.' De aanhouder wint." Dat past bij het karakter van de geboren Stadskanaler: niet te veel poeha. Een website...wat is dat? Reclame maakt Zwaan ook nooit. Dat doen zijn gasten voor hem.

IK WILDE NIET NAAR HET WESTEN OF EEN STAD, IK ZOCHT JUIST DE RUST

Het duurde wat jaren voor 't Kleine Oestertje naam maakte, maar nu komen mensen uit het hele land en zelfs uit het buitenland graag naar hem toe. Eten in 't Kleine Oestertje is dan ook een belevenis. Neem alleen al het kleurrijke interieur. Zodra je de ruimte betreedt ben je aan de Méditerranée. Een levendig volksrestaurant waar de muziek net iets te hard staat. "Anders kan de kok niet werken."

Er is slechts plek voor zes tafels. Alle muren hebben ingemetselde mossel-, kokkel- en oesterschelpen. Aan het plafond hangen metalen en papieren vissen. En een ruime blik op de open keuken, met als lijst een kast met tientallen kookboeken.

"Ik wil de gasten kunnen zien, anders vind ik er niks aan." Dat de meeste gasten het liefst vlak bij de keuken zitten is ook begrijpelijk. Daar staat de chef-kok namelijk 'te squashen' zoals hij het zelf noemt, want Zwaan werkt daar altijd in zijn eentje.

Vaak zwoegend -met bandana- op zijn inmiddels befaamde visverwenmenu en visschotel waar de mensen van ver voor naar Oldehove komen. Én terugkomen. "Ik heb wel gevraagd of ik niet eens wat nieuws moet proberen. 'Nee, alsjeblieft niet!' zei iedereen. En waarom zou je ook iets veranderen als het goed is."

Gestoofte scheermesjes, flinke mossels en kokkels, kleine gefrituurde garnaltjes. Natuurlijk in gulle porties, want Zwaan houdt niet van kleine hapjes.

De garnalen komen natuurlijk van de enige garnalenafslag van Nederland, in Zoutkamp. Maar Zwaan haalt zijn vis ook in Frankrijk, bij de vermaarde voedselgroothandel Rungis. En gegarandeerd vers, want alles wat op vrijdag in Oldehove wordt bezorgd wordt nog hetzelfde weekeinde opgepeuzeld. 't Kleine Oestertje is immers alleen op vrijdag, zaterdag en zondag open. Wel tijdig reserveren dus, anders vis je straks achter het net.

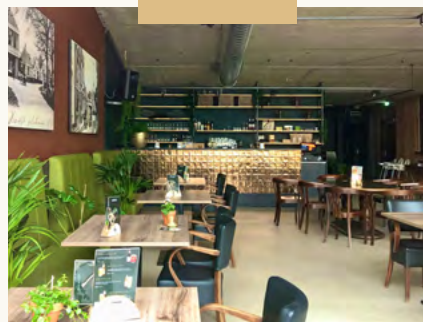
LOKAAAL CULINAIR GENIETEN

PILOERSEMABORG

Puur en lokaal Gronings eten met een Italiaanse bereiding, dat omschrijft het eten van de Piloersema borg perfect. Het pure en lokale gevoel krijg je als bezoeker ook dankzij de ganzen, kippen, geiten en schapen die rondlopen bij de borg. Keuzestress hoeft je niet te hebben, je krijgt een buitengewoon vier-of zesgangendiner voorgeschoteld met bijpassende wijnen. Als je bent uitgegeten kun je ook blijven slapen in échte oude bedsteden.
- piloersema.nl
Sietse Veldstraweg 25, Den Ham

KADE Z

Zin om te genieten van een kop koffie op het terras, terwijl de kinderen spelen in de grote speeltuin van 160 vierkante meter? Dat kan bij Kade Z. Het in januari 2022 geopende restaurant biedt mensen met een verstandelijke beperking een waardevolle, gewaardeerde en passende dagbesteding. Onder begeleiding werken zij gezellig mee en ondertussen geniet jij van lekkere koffie met gebak, een heerlijke lunch of een snack.
- kadez.nl
Van Starckenborghkanaal,
Zuidzijde 1, Zuidhorn

ONDER DE LINDEN

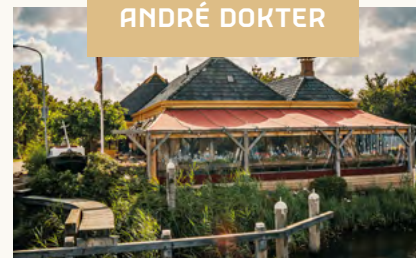
In een gezellige en oude herberg uit de 18e eeuw genieten van het lekkerste eten van hoog niveau. Al dertig jaar is Onder de Linden in bezit van een Michelin ster. Je kunt er terecht voor spannende combinaties met als basis de Franse keuken met smaken en bereidingen uit het verre oosten. Na een gezellige avond kun je ook blijven slapen in de stijlvolle kamers van de herberg.
- herbergonderdenlinden.com
Burgemeester van Barneveldweg 3, Aduard

TANTE TIL

Voor nostalgie en een knipoog naar kitsch moet je bij Tante Til zijn. Het is een kneuterig koffie- en thee-huis met heerlijke eigengemaakte lekkernijen. Ook kun je er terecht voor een smakelijke lunch. Wat denk je bijvoorbeeld van een echte Groningse poffert met soep? Terwijl je geniet van al het lekkers heb je een prachtig uitzicht op de molen Eben Haëzer.
- tantetilenumatil.nl
Dorpsstraat 5, Enumatil

STEAKHOUSE ANDRÉ DOKTER

Bij Steakhouse André Dokter voel je direct de warme en gemoedelijke sfeer. Het pand is al een hele lange tijd het middelpunt van de omgeving, het is namelijk gebruikt als boerderij, tapperij, dorps- en veerhuis. Gezelligheid zit dus echt in de poriën van het gebouw en je kunt er goede gerechten eten met een verhaal. Zo staat er in het restaurant een kast waarin de koks zelf vlees rijpen.
- brilitil.andredokter.nl
Hoendiep, Westzijde 54, Brilitil

EISSESHOF

Verrassend lekker Indonesisch eten. Bij Eisseshof staan natuurlijke smaakmakers centraal die de gerechten hun unieke smaak geven. Kan het jou niet pittig genoeg? Neem dan 'Huseins Hot Stuff' mee. Dit is een pittige sambal gemaakt door Husein Goudsmit, de kok van Eisseshof. De overheerlijke gerechten zijn bereid met biologische groenten, vlees, eieren, tofoe en tempé, wat betekent dat ze op de meest duurzame manier zijn geproduceerd.
- eisseshof.nl
Kerkstraat 4, Niehove

DE EEUWIGE BAND MET HET WATER

Kanoën naar het Leekstermeer, vissen in sfeervolle haventjes, suppen op de Lauwers, zwemmen in het Reitdiep of Strandheem. Op het water krijgt het Westerkwartier een nieuwe dimensie. Stap in de voetsporen van Abel Tasman en ga op ontdekkingsreis door het waterrijke Westerkwartier.

Water loopt als een rode draad door het Westerkwartier, zowel door de geschiedenis als letterlijk door het weidse gebied. Er ligt alleen al ruim 3600 kilometer aan sloten en watergangen. En dan zijn de meren als het Leekstermeer nog niet meegeteld.

Een groot deel van het gevarieerde landschap van het Westerkwartier is ooit gevormd door de zee. Het Middag en Humsterland waren ooit zelfs eilanden. En het unieke is dat die sporen nog zo duidelijk zichtbaar zijn in het landschap. Het patroon van kwelderkreken en voormalige getijrivieren is goed herkenbaar gebleven in de subtiele hoogteverschillen en bochtige sloten.

Als je erop let is het water hier alom aanwezig. Van het prachtige Reitdiep-gebied, via de kronkelende sloten en wegen naar het uitgestrekte Lauwersmeer en -over het Van Starckenborghkanaal- naar de Lettelberterplas en het Leekstermeer.

De band van de regio met het water is er vanaf het eerste prille begin, toen de eerste bewoners hier ruim 2600 jaar geleden neerstreken. Ondanks het grote overstromingsgevaar. Eeuwenlang was het water de vijand, maar uiteindelijk wisten de bewoners het te bedwingen en te omarmen.

En nu is het zo ingericht dat we er optimaal van kunnen genieten. Als Abel Tasman nu zou leven dan zou hij Lutjegast waarschijnlijk nooit verlaten om een wereldberoemde zeevaarder te worden Simpelweg omdat de mogelijkheden rondom het water van het Westerkwartier nu veel groter en gevarieerder zijn.

En wil je daar optimaal van genieten dan moet je wel het vasteland verlaten en het ruime sop kiezen. Stap uit je auto of van je fiets en ontdek het water van het Westerkwartier. Zwemmend, suppend of surfend, per kano, in een zeil- of fluisterboot. Er gaat een wereld voor je open. Op het water krijgt het Westerkwartier een nieuwe dimensie.

En als het weer ècht pet is (hoewel dat voor een echte waterliefhebber niet bestaat) dan kun je altijd nog naar het Abel Tasman Museum.

5 KEER WATER PLEZIER

Watersportcentrum Lettelbert

Actief het waterrijke Westerkwartier verkennen? Vanaf Watersportcentrum Lettelbert kun je verschillende routes kanoën van 2,5 tot 12 kilometer. Ook kun je er terecht voor een kopje koffie en een heerlijk stuk huisgemaakte cranberrytaart. Je peddelt binnen een half uur naar het Leekstermeer. Voor een weids uitzicht kano je naar Enumatil. Je komt dan langs de Lettelberterdijk. Dit is een nieuw wateropslaggebied waar ook veel watervogels leven. Soms wel duizenden tegelijk. - lettelbert.com
Hoofstraat 190, Lettelbert

Supverhuur Pieterzijl Bootverhuur de Lauwers

Op de Lauwers, die van Stroobos naar Zoutkamp loopt, kan je heerlijk varen of suppen. Geniet van het kabbelende water terwijl je een ijsvogel voor je uit ziet vliegen. Onderweg zijn er mogelijkheden om aan te leggen en te genieten van de rust en de

ruimte. Vaar richting Zoutkamp, het historische vissersplaatsje met het vissersmuseum, de vele visrestaurantjes en de kleurige huisjes of ga door de sluis richting Nationaal Park Lauwersmeer.
- *SUP verhuur Pieterzijl:*
supverhuurpieterzijl.nl
Lambertswarf 2, Pieterzijl
- *Bootverhuur Lauwers:*
bootverhuurlauwers.nl
Stadsweg 64, Lauwerzijl

Strandheem

Luier op een prachtig zandstrand of bouw samen met de kinderen een sprookjesachtig zandkasteel.

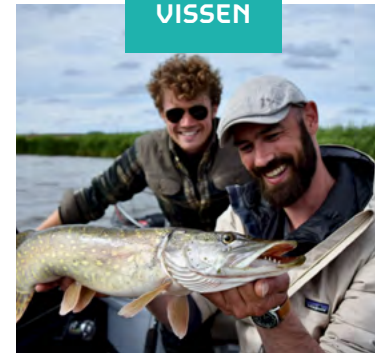

STRANDHEEM

LETTELBERT

VISSEN

REITDIEPVEER

DE LAUWERS

SUP/BOOTVERHUUR

Lekker spelen op een van de vele speeltoestellen of neem een frisse duik in het water. Het kan allemaal op het zwempark van Recreatiecentrum Strandheem. Daarnaast vind je er de leukste outdoor activiteiten en kun je er in groepsverband paintballen. Bij de snackbar haal je een verfrissend ijsje, dat hoort natuurlijk bij een mooie zomerdag.
- strandheem.nl
Parkweg 5, Opende

Reitdiepveer

Met de Reitdiepveer vaar je in een kwartiertje tussen de twee aanlegplaatsen bij de eeuwenoude sluisen van Aduardersluis en Schaphalsterzijl. Het Reitdiep vormt de natuurlijke scheiding tussen Nationaal Landschap Middag-Humsterland en het Hogeland. Een aantal jaren geleden ontstond het idee om beide historische landschappen via

een veerdienst met elkaar te verbinden. Hierdoor kun je makkelijk fiets- en wandelroutes van het Hogeland en het Middag-Humsterland met elkaar combineren.
- reitdiepveer.nl

Vissen

Zin om de hengel uit te gooien? In het Westerkwartier kun je heerlijk vissen bij de vele kanalen, vijvers, haventjes en aanlegplekken. Groningen barst van de allerbeste visplekken. Wat een goede visplek is voor jou hangt af van de vis die je wilt vangen. Maar we geven je toch een paar tips. Zo kun bij het Van Starckenborgh kanaal, het Hoendiep en de Lettelberterplas goed vissen. In bijna alle wateren van de gemeente mag je hengelen met je VIS-pas. Kijk voor meer informatie hierover op:
- visplanner.nl

4 KEER LEKKER ACTIEF

Het Westerkwartier nodigt uit om sportief bezig te gaan. Een stevige wandeling of een fietstocht kan natuurlijk altijd, zoals je ziet op pagina 16. Maar er zijn nog veel meer leuke actieve uitjes. Heb je hier bijvoorbeeld wel eens polsstok gesprongen? Of een potje boerengolf gespeeld? We hebben een aantal leuke suggesties voor je verzameld.

In het Westerkwartier heb je de ruimte. Hier geniet je volop van de prachtige natuur. Het zal je dan ook niet verbazen dat hier veel aan paardensport wordt gedaan. Het is de perfecte combinatie van sport en ontspanning. Samen met je paard ontdek je het landschap van het Westerkwartier. Het ene moment galoppeer je in volle vaart over de lange uitgestrekte wegen, het andere moment rijd je over smalle paden en moet je af en toe bukken voor de takken van de bomen. Een leuke route is bijvoorbeeld de Trimuntroute men- en ruiterroute, waarmee je door verschillende stukken van het coulisselandschap komt. Bij het Toeristisch Informatiepunt (TIP) op Langoed Nienoord is een boekje verkrijgbaar met

ruiterroutes. En de komende tijd wordt het aantal men- en ruiterroutes alleen maar verder uitgebreid. Dit dankzij de inzet van Westerkwartier Paardenkwartier. "Het Paardenkwartier legt de rode loper uit voor alle paardenliefhebbers die zich in dit gebied willen vestigen", vertelt Louwe Mulder van de Hedde Jan Cazemier Manege in Tolbert. Samen met andere hippische ondernemers stond Louwe aan de wieg van stichting Westerkwartier Paardenkwartier. "Op de rug van een paard vergeet je de hele wereld. Je bent in beweging, je leert samenwerken met het dier en daar word je sterk van!".

Kijk voor meer informatie op westerkwartierpaardenkwartier.nl

PAARDRIJDEN

ZWEMKASTEEL

BLOTEVOETENHOF

Zuiderham Boerengolf Aduard

Al golfend door de weilanden met een klompje als golfclub. In Aduard speel je een gezellig potje boerengolf met familie of vrienden. Wat is het verschil met normaal golfen? Niet heel veel. Je moet ervoor zorgen dat je met zo weinig mogelijk slagen de bal in het plastic emmertje krijgt. Wel is de omgeving heel anders, je loopt namelijk in een weiland tussen de koeien en schapen. Trek dan ook warme en oude kleding aan en vergeet je laarzen niet. Een echte boerenbeleving dus.

- zuiderham.nl
Friesestraatweg 48, Aduard

Mountainbike route Marum

Met deze uitdagende route van 30 kilometer fiets je door het unieke coulisselandschap van het zuidelijk Westerkwartier. De route begint bij de parkeerplaats van Horeca Centrum Heerlijkheid in Marum. Via het Slibsterbos ga je door het Coendersbos waar loof- en naaldbomen elkaar afwisselen. Ook gaat een deel van de route over verrassende landweggetjes en doorsteekjes. Voor een extra uitdaging neem je bij de Jonkersvaart de route richting Jan Dijkzand. Met deze technische lus van 5 kilometer ga je door de privé beeldentuin van Jan Dijk en kom je moeilijke obstakels tegen. Op de route zijn veel splitsingen en gevaarlijke kruisingen. Let goed op de bordjes en geniet van deze prachtige track.

- atbmarum.nl
Tolhuisstraat 1, Marum

Zwemmen

Sport je liever binnen? Bij Zwemkasteel Nienoord in Leek of zwembad Eekeburen in Oldekerk kun je heerlijk op je gemak baantjes trekken, meedoen aan leuke activiteiten zoals aquarobics of met het hele gezin spelen in het water. Ideaal voor op een druilerige dag.

- [Zwemkasteel Nienoord: landgoednienoord.nl](http://zwemkasteel-nienoord.nl)
Nienoord 12, Leek
- [Sportcentrum Eekeburen: eekeburen.nl](http://sportcentrum-eekeburen.nl)
Eekebuurtsterweg 1, Oldekerk

De polsstokroute Theetuin Blotevoetenhof

Gewapend met een polsstok leg je een uitdagende route af door de natuur van het zuidelijk Westerkwartier. Kom jij droog aan de overkant? Met de polsstokroute spring je over vijftien verschillende sloten en poelen. Als je liever wandelt kan je ook één van de vijf wandelroutes vanaf de theetuin volgen. Bijkomen van je avontuur, loop dan de theetuin binnen voor een hapje en een drankje. Durf jij de uitdaging aan? Lees dan meer over het Blotevoetenpad op pagina 50.

- blotevoetenhof.nl
Peebos 1A, Opende

Wellnessresort de Waterlelie Zevenhuizen

Heb je genoten van een van deze actieve uitjes en ben je toe aan ontspanning? Breng dan een bezoek aan Wellnessresort de Waterlelie aan de Oudestreek in Zevenhuizen. Je kunt er genieten van verschillende originele sauna's. Zo klets je gezellig met elkaar in de babbelsauna en kom je tot rust in de prachtige zoutsteensauna. Afspoelen kan onder de spuwvers, in het dompelbad of bij de klaterende waterval. Buiten maak je een wandelingetje in de grote tuin of dobber je in een van de baden. Toch last van spierpijn of vermoeidheid na je uitje? Kies dan voor een (hot stone) massage en duik daarna de infrarood sauna in.

- waterlelie.nl
Oudestreek 47, Zevenhuizen

WATERLELIE

Wat is er nou leuker dan samen met je kinderen de natuur te ontdekken? Het Curringherveld bij Kornhorn is de uitgelezen plek - en Nico Boele de ideale gids. "Al begeleid ik ze liever niet. Ik laat ze vooral zelf ontdekken."

Kruip onder de struiken door, klauter over boomstammen, vang kikkers in de Poele van Boele, leer spelenderwijs de lokale dieren- en plantensoorten kennen en bak tot slot broodjes bij de vuurplaats. "Wat kinderen leuk vinden, dat is hier allemaal op het Curringherveld," vertelt Nico Boele van Staatsbosbeheer. De bijna gepensioneerde, maar nog wonderbaarlijk fitte, boswachter is vanaf het begin van de ontwikkeling nauw bij het Curringherveld betrokken. De poel is zelfs naar hem vernoemd. "Het mooie van onze paden is dat je niet weet wat er om de hoek te beleven is." Als iemand weet hoe je kinderen moet uitdagen, dan is het Boele. Hij was ook de initiatiefnemer van het Blotevoetenpad in Opende, een publieksfavoriet in de regio.

Het Curringherveld is een verborgen parel van zes hectare in het houtsingellandschap van het zuidelijk Westerkwartier; je zou er zo aan voorbij rijden als je niet oplet. Het compacte natuurgebied is een familieparadijsje dat niet is ontworpen op de tekentafel, maar organisch tot stand gekomen, met input van de lokale bevolking. Het wordt ook grotendeels beheerd en onderhouden door vrijwilligers. "Het wordt gedragen door de gemeenschap," zegt Nico. En optimaal gebruikt. De plaatselijke basisschoolleerlingen van De Groene Borg hadden er al een schooltuin in beheer en krijgen nu zelfs al een dag in de week les in de schitterende rietgedekte Curringheschuur.

Nico: "Tijdens de buitenles zie je soms bij kinderen die op school moeilijk meekomen dat ze opeens in hun element zijn en dat ze andere talenten hebben." Geen betere plek om die te ontplooiën dan hier. Ook veel andere scholen uit de regio en gezinnen weten het Curringherveld inmiddels te vinden. Nico leidt je graag rond. Maar verwacht

niet dat hij je aan het handje meeneemt. "Ik begeleid het liefst zo min mogelijk."

Uiteraard ook geen kant-en-klare speeltoestellen met zachte ondergrond op het Curringherveld, maar lekker terug naar de basis. Kinderen vinden dat geweldig. "Ik leg wel 'ns wat bossen takken neer. Dan hoeft ik ook niets te zeggen, daar gaan ze mee slepen en bouwen. Dat vinden ze uitdagender dan speeltoestellen."

Nico ziet tot zijn vreugde ook dat de zogenoemde curlingouders (die alle oneffenheden voor hun kinderen wegpoetsen) weer terrein verliezen. "Kinderen mogen weer iets meer risico nemen, merk ik. Het is ook niet erg als ze een schram oplopen of een keer vallen. De basis is dat kinderen zelf ontdekken en dat het ze niet wordt voorgekauwd. De zintuigen worden gebruikt." Het Curringherveld biedt natuurpret voor alle leeftijden: het Kabouterpad voor de kleinsten, het Natuurontdekkpad voor de iets oudere en het Sporenpad voor de nóg grotere kinderen. En volwassenen? Die mogen natuurlijk ook gewoon meedoen.

**SPELENINDE
NATUURPHET
CURRINGHERVELD**

7 KEER LEKKER SPELEN

Museumplein

In Grootegast vind je maar liefst drie musea onder één dak. In het LEGIO-Museum bouw je jouw eigen creaties met heel veel LEGO en leer je over de geschiedenis van het beroemde steentje. Heb je interesse in de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, dan ben je bij het Victory-museum aan het goede adres. Je vindt er prachtige diorama's, legervoertuigen en honderden voorwerpen uit deze oorlog. Bij De Museumdrukkerij waan je jezelf in de tijd van het ambachtelijke drukwerk, voor het computertijdperk. Trek gekregen? Schuif dan even aan bij het museumrestaurant 'American Diner' voor een hapje of een drankje.
- museumpleingrootegast.nl
Legolaan 1c, Grootegast

Blotevoetenpad

In Opende ligt een bijzonder pad: het Blotevoetenpad. De naam zegt genoeg: schoenen en sokken uit en lopen maar. Je loopt door de modder, het water en het gras. Over boomstammen

klimmen of via een touw een sloot over. Als het heeft geregend, is er nóg meer modder. Onderweg kun je uitrusten in een van de hangmatten of op een bankje.
- *Peebos 1a, Opende*

Nienoord (familiepark, zwembasteel)

Midden in de bossen van Leek is een plek waar geen kind zich verveeld. Dat is landgoed Nienoord. In een parkachtige omgeving met wandelroutes vind je het familiepark Nienoord. Hier is er voor ieder wat wils met meer dan vijftig attracties en speeltoestellen. Zo kun je er op een tractor rijden of je helemaal uitleven in de apenkooi. Ook kun je er heerlijk knuffelen met de dieren van de kinderboerderij. In het familiepark is het grootste miniatuurspoorbedrijf van Nederland te vinden met 35 kilometer aan sporen. Een frisse duik nemen? Dat kan in het subtropisch zwembasteel. Hou je van paarden of van geschiedenis, ga dan naar pagina 60. Daar lees je meer over Museum Nienoord.
- landgoednienoord.nl

NIENOORD

BLOTEVOETENPAD

MUSEUMPLEIN

STRUISVOGEL BOERDERIJ

KUZUMERKOOI

POSTWAGEN

Struisvogel Boerderij van familie W. de Kreij

Enorm lange nekken en super grote eieren, struisvogels zijn fascinerende dieren. Bij de struisvogelboerderij in Boerakker bekijk je deze dieren van dichtbij en smul je van een overheerlijke struisvogeleikoek. De boerderij is geopend tussen april en oktober en door de rondleiding van de eigenaren weet jij hierna álles over de struisvogel. Of doe de Struisvogelsafari, waar je zelf op pad gaat met een informatieblad. Je voert de dieren en bekijkt de emoës en nandoe's vanaf de uitkijktoren. Ondertussen zoek je eieren voor de speurtocht. Tijdens de safari mag je een groepje struisvogels en alpaca's voeren. In de winkel zijn leuke struisvogelproducten te koop, zoals een groot struisvogelei waar wel 25 kippeneieren in passen.
- struisvogelskijken.nl
Noordenweg 35a, Boerakker.

Groene Dorpsplaats Lutjegast

In de prachtige natuur van Lutjegast ligt naast mooie wandel- en fietsroutes en het Abel Tasman Museum, ook een natuurlijke speeltuin met speelvijver. Op het strandje kun je heerlijk picknicken of luieren. Voor meer actie klauter je over verschillende hindernissen en kruip je door de betonnen buizen. Er is zelfs een (houten) krokodil waar je op kan klimmen, kortom genoeg te doen. Neem dus vooral droge kleren en laarzen mee.
- *Kompasstraat 1, Lutjegast.*

Party en evenementencentrum de Postwagen

Uit met de hele familie of het gezin. De Postwagen heeft genoeg keuze als grootste uitjeslocatie van Noord-Nederland. Populair zijn Glow in the Dark midgetgolf, de sensatievolle 'sciencefiction-Lasergame' en de Escape Rooms. Als je liever naar buiten gaat, huur je een VETbike of een Moonwalker en cross je door het Westerkwartier. Na al die actie heb je wel trek gekregen en kun je smullen van het uitgebreide buffet of eten bij het à-la carte restaurant.
- postwagen.nl
Hoofdstraat 53, Tolbert

Kuzumerkooi

Bij de eendenkooi van Oldekerk vind je een leuke natuurlijke speelplaats. In het kooikershuisje leer je meer over de eenden en je kunt er gezellig picknicken. Ook is er een houten vogelkijkwand; de ideale plek om vogels te spotten. De natuurlijke speelplaats met stappalen en een fantastische hangbrug over het water zijn perfect voor de avonturiers. Als dit te spannend is, loop dan het Kabouterpad in het bos. Ook kom je met de kinderroute van Parels in het Westerkwartier langs de eendenkooi. Hier lees je meer over op pagina 16.
- kuzumerkooi.nl
Zuiderkluft 27, Niekerk

WINKELLEN IN HET WESTER- KWARTIER

Het gros van het winkelpubliek weet de weg naar Zuidhorn en Leek wel te vinden. En terecht, want hier vind je naast winkels voor je dagelijkse boodschappen ook verschillende kledingzaken en andere leuke winkels waar je goed kunt rondneuzen. Even bijtanken? Stap dan binnen bij een van de gezellige horecagelegenheden voor een kopje koffie of lunch. Maar loop ook eens het dorpscentrum uit en ga op zoek naar de verborgen pareltjes. Kleine winkeltjes of kraampjes met lokale producten bijvoorbeeld. De verkoper kent het hele verhaal en de producten zijn met liefde en aandacht gemaakt. Ontdek nieuwe plekken waar je maar al te graag weer terugkomt.

Grijpskerk

Bakkerij Jager

Bakkerij Jager is al eens uitgeroepen tot winkel van jaar in het Westerkwartier. En dat is niet voor niets. Naast hun lekkere broden staat de bakkerij bekend om de poffert, een Groningse specialiteit. Een poffert is een broodachtige lekkernij in tulband vorm die au bain-marie gemaakt wordt. Je eet het met suiker en gesmolten boter. Kom je op de fiets naar de bakkerij? Zowel het terras voor de winkel als het bakkerscafé zijn de hele dag geopend.

- bakkerij-jager.nl

- groningerpoffert.nl

Kerkplein 5, Grijpskerk

Sebaldeburen

Drost HoutenGoed

Je bent nooit te oud om te spelen. Loop daarom eens binnen bij Drost HoutenGoed. De naam verradt het al. Hier wordt alleen maar houten speelgoed verkocht. Duurzaam, stevig en met een eerlijk verhaal. Van poppenhuizen tot loopfietsen en van puzzels tot kralen. Naast een webshop is er in Sebaldeburen een fysieke winkel waar je al het speelgoed met eigen ogen kan zien. Op zoek naar een origineel en persoonlijk cadeautje? Je kunt ook een naam laten graveren in bijvoorbeeld een houten bordje.

- drosthoutengoed.nl

Provincialeweg 81, Sebaldeburen

Grootegast

Akokkrijthe

Je verwacht het niet: een stukje Scandinavië in Grootegast. Designwinkel Akokkrijthe is uniek in Nederland. Een winkel waar enkel en alleen Scandinavische producten verkocht worden. Van kleding tot woonaccessoires en cadeaus van topontwerpers. Waan je in Scandinavische luxe, kom passen en kijk je ogen uit.

- akokkrijthe.nl

Hoofdstraat 93, Grootegast

Zuidhorn

Moes&Moes

Is het al zaterdag? Want dan is het tijd om te winkelen bij woonwinkel Moes&Moes. Hier vind je een combinatie van nieuwe, hippe woonaccessoires en oude en doorleefde spullen. Licht, Scandinavisch, stoer en industrieel. Wie wordt daar nu niet blij van? En twijfel je of de spullen wel bij je inrichting passen? Ook voor een stukje stylingadvies kun je terecht bij Moes&Moes.

- moesenmoes.nl

Zuiderweg 10, Zuidhorn

Zuidhorn

Sparkelz-creatief

Creabea's opgelet! In Zuidhorn vind je alles voor breien, haken, borduren en nog veel meer knutselprojecten. Of je nu op zoek bent naar nieuwe materialen of inspiratie, bij Sparkelz in Zuidhorn ga je het vinden. Margriet, de eigenaar van de winkel, kan je alles vertellen over de producten en technieken. Ze heeft er zelfs een paar boeken over geschreven.

- sparkelz-creatief.nl

Overtuinen 11, Zuidhorn

JAZZ IN HET
WESTERKWARTIER

FIER (OP HET) WESTERKWARTIER

Samenwerken, schouders eronder en poten in de klei. Zo organiseren culturele clubs en verenigingen vele muzikale en culturele voorstellingen in het Westerkwartier. Kleinschalig, maar altijd een geweldige beleving. Neem bijvoorbeeld plaats in het BaronTheater in Opende. Het licht gaat uit, de spot gaat aan. Met je rug stevig geleund tegen de roodfluwelen stoelen zit je altijd dicht bij het toneel. Door de intieme sfeer van dit kleine theater ervaar je de voorstelling op een hele nieuwe manier. Een andere plek waar je een voorstelling op een unieke manier kunt beleven is het openluchttheater Podium Nienoord Leek. Dwars door het concert heen hoor je de bladeren van de bomen ruisen, terwijl het om je heen langzaam donkerder wordt.

Cultuur voor iedereen

Met zijn 41 dorpen boordevol verenigingen, minstens 23 muziekkorpsen, vele koren en meer dan 70 beeldend kunstenaars is het Westerkwartier rijk aan cultuur. Zo kan je bijvoorbeeld genieten van intieme optredens in eeuwenoude kerkjes. Geef je ogen de kost in de ateliers van de kunstenaars. Bewonder kleurrijke schilderijen en indrukwekkende beelden tijdens de vele exposities op sfeervolle locaties. Of dompel je onder in de verhalen van de overal aanwezige verhalenvertellers die de 'Westerketierse taal' levend houden. Op pagina 14 vind je een prachtig gedicht van Wilte Vos over het Westerkwartier.

Galerie de Weergang

In de schuur van een oude boerderij in Garnwerd is de knusse galerie de Weergang gevestigd. Je vindt er exposities van kunstenaars uit het Noorden. Dat betekent dus ook dat er veel verschillende soorten werken te zien zijn, zoals abstract en landschappelijk. De Weergang is een voortzetting van 'Galerie de Gang' die twintig jaar geleden haar deuren sloot en bekend stond als de kleinste galerie van Nederland. Je bezoekt de galerie in de maanden mei tot en met september op donderdag tot en met zondag.
- madelonvanderkooy.wixsite.com/galeriedeweergang
- Burgemeester Brouwersstraat 28, Garnwerd

Roesd-Giclée shop

Menig kunstliefhebber zal niet met lege handen weggaan bij Roesd. Dit is een gezellige kunstwinkel waar je heerlijk kunt rondsnuffelen tussen kunstreproducties, kunstkaarten, kunstkalenders en kunstboeken. Roesd staat bekend om hun Giclée kunstreproducties. Bekende schilderijen worden nagemaakt en zijn bijna niet van het echte exemplaar te onderscheiden. Ook vind je er leuke cadeauartikelen en woondecoratie. Wanneer je uitgekeken bent schuif je aan tafel in de gezellige brasserie. Geniet hier van een drankje met iets lekkers erbij, zoals gebak of

in de zomer en frisse ijscoupe. De kunstwinkel en brasserie bezoek je het hele jaar door van woensdag tot en met zaterdag.

- roesd.nl

De Holm 34, Tolbert

De Verbeelding

Op de wierde van Feerwerd ligt een beeldentuin van ruim 5000 vierkante meter. Bij De Verbeelding vind je unieke beelden van aluminium cement. De 'Trotse Torso's' en dierenbeelden staan in volle glorie in het prachtige landschap. De beeldentuin bestaat uit twee tuinen met verschillende 'kamers'. De hooggelegen tuin op de wierde geeft je een prachtig uitzicht op het Reitdiepdal. De Verbeelding heeft ook een gezellig theehuis waar je een kopje koffie of thee kunt drinken. Midden in de tuin staat het 'Deltahûs', een appartement waar je met z'n tweeën heerlijk kunt vertoeven. Je bezoekt De Verbeelding op afspraak via: 06-12490999.

- deverbeelding.info

Aldringaweg 24, Feerwerd

Het bruist van de culturele activiteiten in het Westerkwartier. Benieuwd wat er allemaal te doen is?

Speciaal voor alle cultuurliefhebbers is de website www.fierwesterkwartier.nl gemaakt. Hier vind je een uitgebreide agenda met wat er waar en wanneer te doen is. Daarnaast staat er ook culturele informatie: [nieuwstjes, bijzondere initiatieven en speciale voorstellingen en tentoonstellingen.](http://nieuwstjes.bijzondereinitiatieven.nl)

- barontheater.nl

- podiumnienoordleek.nl

ROESD

Jazz in het Westerkwartier

Wie je van jazz houdt, kan in het Westerkwartier zijn hart ophalen! In het middeleeuwse kerkje van Feerwerd organiseert 'Jazz in Feerwerd' jaarlijks ongeveer acht concerten. Hier treden bekende namen en jong talent uit de jazz en improvisatie wereld op. In de prachtige tuinen aan De Gast in Zuidhorn kun je terecht voor het gratis tweejaarlijkse festival 'Jazz te Gast'. Het dorp wordt dan voor één dag omgetoverd tot het absolute middelpunt van de Europese jazz. Al meer dan 35 jaar kun je in het laatste weekeinde van augustus meedoen met de Zomer Jazz Tour. Je fietst langs middeleeuwse kerkjes en boerenschuren door het Reitdiepdal. Op deze unieke locaties word je verrast met concerten van spannende impro-jazz artiesten van over de hele wereld.

- jazzinfeerwerd.nl

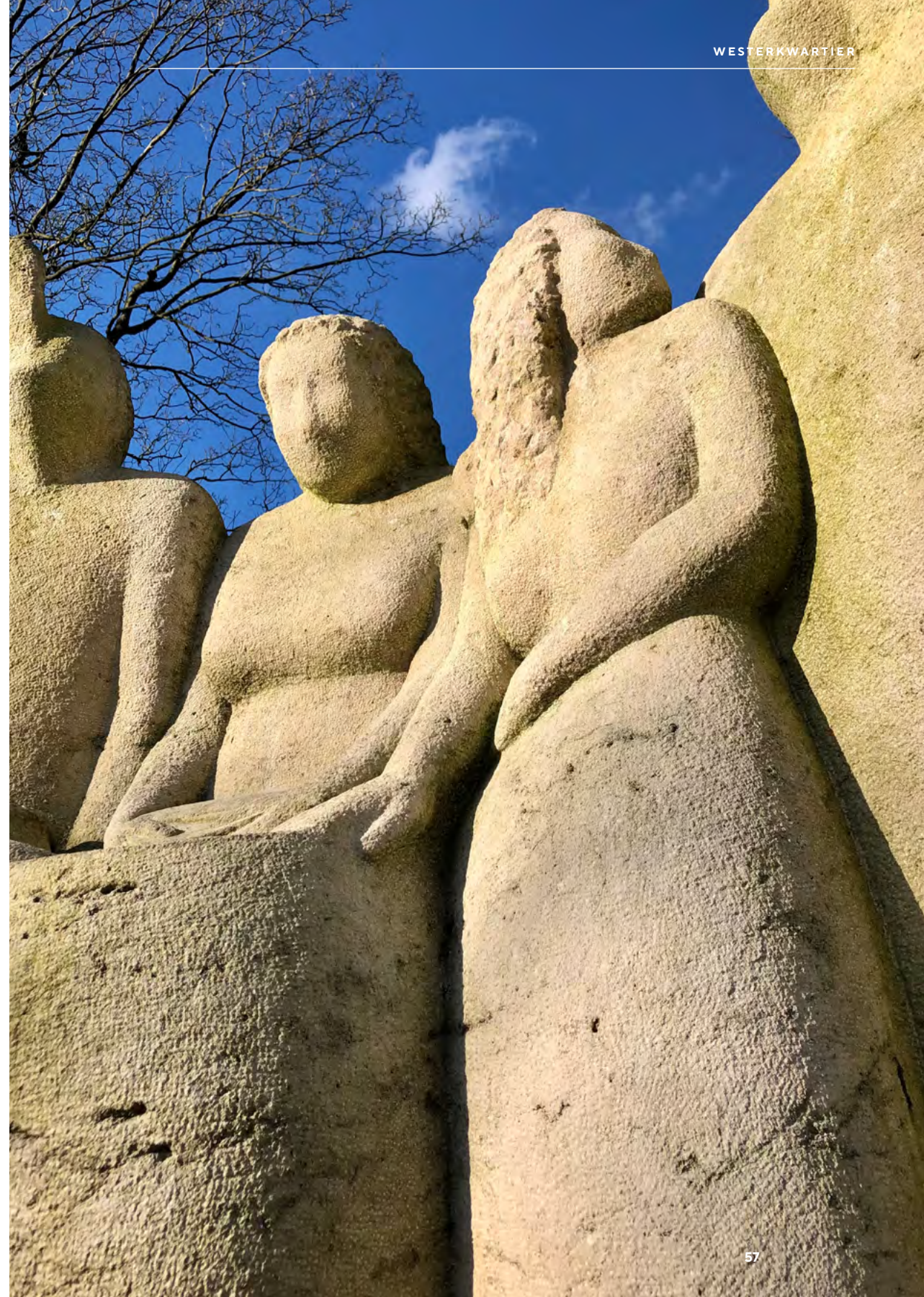
- jazztegest.nl

- zjft.nl

Monument Haringeters

Het monument Haringeters werd in 1983 gemaakt door beeldhouwer Harm Blanken, ter ere van Menno Jeltema. Deze Niekerker liet in 1476 een groot stuk land na aan het Pepergasthuis in de stad Groningen. Dit deed hij onder de voorwaarde dat het gasthuis ieder jaar op de woensdag voor Pasen een ton haringen aan de armen van Niekerk zou schenken. In 1979 werd deze verplichting afgekocht, maar de traditie wordt nog steeds in ere gehouden door de Menno Jeltemastichting.

- *Zandumerweg 38, Niekerk*

ONTDEK ABEL TASMAN

Hoe klinkt een schelptrompet? Hoe voelt een brandslang uit de 17e eeuw? En waarom was een peperkorrel vroeger net zo duur als een korrel goud? Vertrek voor het antwoord op deze vragen op een ontdekkingsreis door Lutjegast en ga op expeditie met zeevaarder Abel Tasman.

Begin je ontdekkingsreis bij het enige echte Abel Tasman Museum. In dit kleine museum maken jong en oud kennis met Abel Tasman; een boerenzoon uit Lutjegast die dankzij zijn enorme kennis van zeegebieden commandeur werd van de expeditie die 'het grote Zuidland' moest vinden. In 1642-1643 zette Tasman Nieuw-Zeeland, Tasmanië en in 1644 delen van Noord-Australië op de kaart. In het museum ga je mee op expeditie en leer je meer over de schatten waarin de VOC wilde handelen.

Natuurlijk komt je expeditie ook langs de Tasman Zee, de zee waardoor Abel Tasman voor altijd overal bekend zal zijn. Ook voor kinderen is er van alles te ontdekken. Zo kunnen ze verschillende muziekinstrumenten uitproberen, zich inleven in het maandenlang varen op een schip of een kiwinkuffel aaien.

De enthousiaste vrijwilligers van het museum vertellen je graag meer over de bijzondere belevenissen van Abel Tasman. Dankzij hun verhalen komen de schilderijen en de voorwerpen om je heen tot leven. Luister bijvoorbeeld naar verhalen over het leven aan boord van het schip, terwijl je kijkt naar het schaalmodel van de Heemskerck. Lees in Tasmans Journaal van de ontdekkingsreis of ontdek meer over de Tonga-eilanden, waar Tasman en zijn bemanning allervriendelijkst werden ontvangen. Een van de meest indrukwekkende verhalen hoort bij een van de meest bijzondere items uit de collectie van het museum: de grote steen van groene jade die alleen in Nieuw Zeeland voorkomt. Deze steen is een in 2017 ontvangen verzoeningsgeschenk van nazaten van de Nieuw Zeelandse Māori stam die Tasman in 1642 ontmoette. Tasman liet het trompetgeluid van de Māori vriendelijk beantwoorden door zijn sloop, maar dat bleek een groot misverstand. De schelptrompetsignalen van de Māori waren bedoeld als harde waarschuwing dat ze hun volk en land verdedigden. Een Nederlandse sloop met verkenners werd aangevallen en er vielen doden. Tegenwoordig zijn de

vriendschapsbanden met Nieuw-Zeeland en de Māori heel sterk. De steen is daar een blijvend symbool van, met grote spirituele betekenis. Leg je handen op de steen en voel je verbonden met diegenen aan wie je denkt.

Ook buiten het museum valt er nog veel te ontdekken. Bij de altijd toegankelijke buitenlocatie 'Lutje Batavia' vind je grote panelen met informatie over de reizen en belevenissen van Abel Tasman. Hier maak je ook kennis met een andere bekendheid uit Lutjegast: Bernhard Johan van Prott, van de voormalige Rikkerdaborg. Van Prott en Tasman staan samen voor 100 jaar bijzondere geschiedenis: Tasman werd in 1603 geboren in Lutjegast en Van Prott overleed daar precies 100 jaar later in 1703. Nog niet uitgekeken? 'Lutje Batavia' is ook het startpunt voor korte en lange wandelingen door het natuurgebied tussen Lutjegast en Grootegast. Verken bijvoorbeeld het avontuurlijke Abel Tasman laarzen pad. Onderweg zie je het zwerfstenenkunstwerk De Baak, ook wel 'de Lutjegaster vuurtoren' genoemd en 'De Groene Dorpsploats' met speelgelegenheid, waterplas en zandstrandje. Lees er meer over op pagina 51.

Wil je het Abel Tasman Museum bezoeken? Bel dan even voor je gaat. Het museum is namelijk alleen op afspraak geopend. Lutje Batavia en de wandelroutes zijn wel altijd toegankelijk.

4 KEER MUSEA

Museum Wierdenland

In Museum Wierdenland maak je kennis met het terpen- en wierdenlandschap van Noord-Nederland. Ontdek alles over dit uitgestrekte landschap, zijn bewoners en de geschiedenis van de eeuwen durende strijd tegen het wassende water van de Noord- en Waddenzee. Er worden archeologische vondsten uit deze regio getoond, zoals een heus paardengraf. Kinderen kunnen al speurend leren over de geschiedenis en het landschap. Aan de speeltafel kun je knutselen, lezen, spelen en er zijn allerlei leuke spelletjes van vroeger. Combineer een bezoek eens met een fietstocht onder leiding van een van de gidsen of zelfstandig (bijvoorbeeld via parels in het Westerkwartier of welkom op de wierde). Combineer het museum met een bezoek aan de kerk die boven op de wierde staat.

Museum Nienoord

De borg Nienoord is gebouwd in 1524. Ontdek de historie van de borg in de expositie Verborgene Verhalen, waarin op speelse wijze de boeiende geschiedenis van de borg en haar bewoners wordt gepresenteerd. Bezoek

de interactieve rijtuigexpositie 'Bestemming Bereikt' in het museum. Via het menspel kunnen kinderen leren hoe ze een koets moeten mennen en ervaren wat het betekende om in de 19e eeuw te reizen per rijtuig van Leek naar Groningen. Een bezoek aan de 17e-eeuwse schelpengrot in de tuin of een of een rondleiding door het rijtuigdepot is ook zeker de moeite waard.

Kloostermuseum Sint Bernardushof

In Aduard zijn nog verschillende huizen te vinden die met kloostermoppen van het oude klooster zijn gebouwd. De Abdijkerk in Romano-Gotiek midden in het dorp is de voormalige ziekenzaal van het klooster; het enige bouwwerk van het kloostercomplex dat bewaard is gebleven. Het is het oudste medische monument van Nederland. Een bezoek aan museum Sint Bernardushof is een ervaring: een persoonlijke ontvangst en een rondleiding in een authentieke sfeer die je terugvoert naar het roemruchte monastieke verleden. Een bezoek wordt standaard afgesloten met het bezichtigen van de 13e-eeuwse ziekenzaal van het klooster. Museum gesloten?

SINT BERNARDUSHOF

MUSEUM NIENOORD

JOODS SCHOOLTJE

Geen paniek. Langs de contouren van het voormalige klooster is een wandeling uitgezet met zeven kunstwerken en 3D-beelden van het klooster. Met deze app kun je een bijna levensechte wandeling door het voormalige klooster maken.

Joods schooltje

Leek was vroeger een handelscentrum waar ook Joodse handelaren en kooplieden actief waren. Al in 1705 had Leek een Joodse inwoner. Nadat de Joden in 1796 gelijke burgerrechten kregen in Nederland, volgden er meer. Er kwam een speciale Joodse begraafplaats, een synagoge en vijftig jaar later werd er een Joodse school gebouwd. Hier kregen de Joodse kinderen les in het jodendom en het Hebreeuws. In de loop van de tijd trokken veel Joden vanuit Leek naar de grote steden om economische redenen. Toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak woonden er nog ongeveer negentig Joodse inwoners in Leek. Tegenwoordig is het schooltje ingericht als museum. Het dient als herinnering aan de eenenzestig Joden uit Leek die tijdens de oorlog werden vermoord.

MUSEUM WIERDENLAND

ALLEMUSEA VAN HET WESTERKWARTIER OPEENRIJTJE

Kijk voor je bezoek aan het museum op de website voor de actuele openingstijden.

Joods schooltje

Samuel Leviestraat 10, Leek
- museumjoodseschooltje.nl

Kloostermuseum Sint Bernardushof

Hofstraat 45, Aduard
- kloostermuseumaduard.nl

Museum Nienoord

Nienoord 1, Leek
- museumnienoord.nl

Museum 't Steenuis

t Pad 15a, Niebert
- museanuisniebert.nl

't Rieuw Landbouw en Streekmuseum

Oudeweg 17a, Nuis
- museanuisniebert.nl

Abel Tasman Museum

Kompasstraat 1, Lutjegast
- tasman375.groningen.nl

Museumplein Grootegast (LEGiO-museum, Victory-museum en De Museumdrukkerij)

Legolaan 1c, Grootegast
- museumpleingrootegast.nl

Museum Fredewalda

Hoofdstraat 27, Tolbert
- fredewalda.nl

Museum Wierdenland

Van Swinderenweg 10, Ezinge
- wierdenland.nl

Blik Trommel en Oudheden Museum

Hoofdstraat 39, Niezijl
- blikentrommelmuseum.nl

Wasch museum; een kind kan de was doen

Provincialeweg 30, Doezum
- jiltdijkshede.nl

Fietsmuseum Garage Birza

Jellemaweg 16, Zuidhorn
- fietsmuseumgaragebirza.nl

't Verzoamelhuus

Smidshornerweg 18, Niekerk
- historischevereniginggaeldakerka.nl

COLOFON

© Maart 2022

Westerkwartier magazine is een uitgave van de Gemeente Westerkwartier.

SAMENSTELLING

Ursula Appolt, www.ursulaappolt.nl
Gemeente Westerkwartier
Marketing Groningen, www.visitgroningen.nl
MarneVeenstra, www.marneveenstra.nl

TEMPLATE ONTWERP

MAKI
—
INVULLING TEMPLATE
MarneVeenstra Druk > Print > Sign

FOTOGRAFIE

Ilona Boekhorst
Marcel Kerkhof
Peter Nijenhuis
Stella Dekker Fotografie
Roman Robroek
Sjoerd Geelink - natuurflits.nl
Marieke Kijk in de Vegte
Bas Meelker
Roelof Bos
Ramona Mulder
Marijke Koetsier - Studio Smik
Jan Tempel
Michelle Minnaar Photography
Marketing Groningen

TEKST

Myra Eeken-Hermans -Brugvrouw
Igor Wijnker
Gemeente Westerkwartier
Marketing Groningen

VERANTWOORDING

Alle gegevens zijn met grote zorgvuldigheid verzameld en verwerkt. Gemeente Westerkwartier en Marketing Groningen kunnen echter niet aansprakelijk gesteld worden voor eventuele onjuistheden.

TOURISTISCHE INFORMATIE PUNTEN WESTERKWARTIER

westerkwartier.groningen.nl

LEEK

INFOCENTRUM NIENOORD

Nienoord 20
9351 AC Leek
T +31 (0)594 - 51 22 30

ZUIDHORN (IN ADUARD)

BEST WESTERN HOTEL

RESTAURANT ADUARD

Friessestraatweg 13
9831 TB Aduard

T +31 (0)50 - 40 31 40

EZINGE

MUSEUM WIERDELAND

Van Swinderenweg 10
9891 AD Ezinge

T +31 (0)594 - 62 15 24

ANDERE INFORMATIEPUNTEN

VISVLIET

HUISKAMER HET HEIRHUYS

Heirweg 35
9845 AB Visvliet
T +31 (0)6 - 10 93 31 94

NIEHOVE

BEZOEKERCENTRUM

WIERDENDORP NIEHOVE

Kerkstraat 1
9884 PC Niehove
T +31 (0)594 - 59 15 29

ER GAAT NIETS BOVEN

WESTERKWARTIER

MAGAZINE UIT?
DAN WEET JE HET
NU ZEKER.

BEZOEK
WESTER
KWARTIER

ER GAAT NIETS BOVEN

WESTERKWARTIER

WESTERKWARTIER.GRONINGEN.NL